

Засуджуємо звірства Російської Федерації над мирним українським народом!

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXXIII-й РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 9-10/ ТРАВЕНЬ 2022 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ

8 травня 2022 року

Цього року ми кажемо "Ніколи знову" інакше. Ми чуємо "Ніколи знову" по-іншому. Звучить боляче, жорстоко. Без оклику, але зі знаком питання. Ви кажете: ніколи знову? Розкажіть про це Україні.

Вічна шана всім, хто протистояв нацизму!

Вічна пам'ять всім загиблим у роки Другої світової війни!

#ніколизнову #neveragain #stoprussia #standwithukraine #supportukraine #ukraine #україна

(Зі звернення президента України
Володимира Зеленського з нагоди
Дня пам'яті та примирення)

У номері:

- Заповіді – дорога до Воскресіння
- З діяльності голови СУР, депутата
Миколи-Мирослава Петрецького
- Пам'яті Івана Кідешука
- TVR 2 та СУР проводять уроки румунської мови для
біженців з України
- Національна олімпіада з української мови та
літератури у Тімішоарі
- 2 травня Румунія відзначає національний день молоді
- Нові акції протесту проти війни Російської Федерації
в Україні, організовані СУР

Заповіді – дорога до Воскресіння

«**Т**и в сороковий день вручив угодникові Твоєму Мойсєві скрижалі, Богом писаний Закон. Дай і нам, Милостивий, подвигом добрим трудитися, час посту закінчити, у вірі єдність зберегти, голови невидимих зміїв сокрушити і преможеннями над гріхом стати, і щоб могли ми неосудно поклонитися і Святому Воскресінню». Цими словами Літургії Преждосвячених Дарів почала наша подорож через Великодній Піст, нагадуючи нам про Десять Божих Заповідей.

«Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією думкою своєю. Це найбільша і найперша заповідь. А друга однакова з нею: Люби свого ближнього, як самого себе. На двох оцих заповідях увесь Закон і Пророки стоять» (Мт. 22, 37-40). До цього нас направляють всі заповіді; до любові до Бога і ближніх. А ті 10 заповідей є тільки прикладами, які нам допомагають зрозуміти, що означає любити і поважати Бога, і любити і поважати ближніх своїх.

А любити означає жити для ближнього, жертвувати себе для інших: жертвувати себе для Господа (жертвувати свій час, свою гор-

дість, свої бажання для Нього) і жертвувати себе та для ближніх (починаючи від сім'ї, бо там учимося дійсню, оправжню любов – жертву). Тільки жертвуючи себе навчаємося любити.

Батьки жертвують для дітей. Жертвують свій час, свої сили щоденно, бо знають, що, тільки жертвуючи себе, можуть творити інше життя – життя дітей. А батьки, які не розуміють цього, і вибирають функції, безперестанну роботу для заробку або просто не бажають проводити час з своїми дітьми не знають і не будуть знати ніколи, що означає бути родичами, не мають і не мали ніколи любові дійсної до своїх дітей.

Тоді, коли чоловік і дружина забувають, як жертвувати себе один для другого, жертвувати свій час, свої індивідуальні бажання, тоді починають віддалятися і втрачати любов.

А чим більше відкриваємо нашу любов до тих, які може не будуть відповідати все любові тим більше ризикуємо бути уранені, страждати. Тому що і це означає любов. Любити часто означає і страждати. Але заповіді не були дані тільки для одних, але для всіх, тому що всі можемо сповнити їх, аж хочимо.

Заповіді нагадують нам і те, що каже Сам Спаситель: «Хто підноситься – буде понижений, хто ж понижується, той піднесеться» (Мт. 23,12). Хто відказується самого себе, хто відказується свого життя, той знайде його, той знайде сенс свого життя в любові до Бога і до ближніх. Тому самолюбні не можуть наблизитися ні до Бога, ні до людей, не можуть і не бажають любити нікого, крім самих себе.

А чому ця найголовніша ідея заповідей пов'язана до Посту, до Великдення каже нам Сам Спаситель: «Ніхто більшої любові не має над ту, як хто свою душу поклав би за друзів своїх. Ви, друзі Мої, якщо чините все, що Я вам заповідую» (Ін. 15,13-14). Любов означає жертву, любов означає страждання, любов означає відказуватися самого себе для других, а Спаситель нам дає приклад живий, і заповіді нам показують дорогу до цього.

Тому заповіді, хоча їх знаємо, хоча їх, може, повністю сповнюємо, є пов'язані до нашого старання в пості, а головне до нашого розуміння Свята Воскресіння. Коли склав Літургію Приждосвячених, Св. Григорій Двоєслов хотів якраз це підкреслити, хотів нам нагадати, що цей празник не мають, як розуміти, а головне не мають, як дійсно і духовно святкувати тих, які люблять тільки самих себе.

от. Маріус М. ЛАУРКУ

Справжній друг пізнається в біді

Сату-Марська філія Союзу українців Румунії, місцеві державні установи та неурядові організації Сату-Марського повіту вже багато років співпрацюють з установами,

«Ми допомагаємо біженцям, які опинилися у важких обставинах»

Голова Сату-Марської філії Союзу українців Румунії Ірина-Люба Горват разом із членами повітового сурівського комітету і волонтерами, із самого початку війни активно та невтомно працюють, щоб допомогти українським біженцям: «Ми зустрічали вимушених переселенців на кордоні, надавали їм харчування, ліки, забезпечували переклад, шукали безкоштовний транспорт для тих, хто бажав дістатися до інших країн Європейського Союзу, а також забезпечували їм житло у сім'ях етнічних українців в місті Сату Марє, в селах Мікула, Тарна Марє, у румунських сім'ях в місцевостях Ардуд, Негрешті Оаш, Ботіз, а також у інших населених пунктах Румунії. Чимало біженців знайшли притулок у сурівських приміщеннях у нашо-

му повіті та інших повітах. Ми перекладали для осіб, що опинилися у важких обставинах, які були причетні до дорожньо-транспортної пригоди, які потрапили до лікарні, у яких не було документів тощо. Також ми забезпечили переклад документів та надали всю необхідну допомогу разом із Префектурою Сату-Марського повіту, префектом Раду Рока та Сату-Марським повітовим головним управлінням з питань соціальної допомоги та захисту дітей, щоб 176 українських неповнолітніх з дитячих будинків сімейного типу, інституціоналізовані діти та їхні супроводжуючі з України дісталися до Туреччини, де на них чекали».

«Сату-Марська філія СУР збирає та відправляє гуманітарну допомогу до України»

«Слід зазначити, що Союз українців Румунії, у тому числі Сату-Марська філія, почали збирати та відправляти гуманітарну допомогу до України відразу ж після початку війни. Таким чином, у приміщенні місцевої організації Мікула комітет Сату-Марської філії СУР створив центр збирання гуманітарної допомоги, який діє і сьогодні. Ми відправили тонни гуманітарної допомоги до України, зокрема до наступних місцевостей: Хуст, Велятино, Королево, Виноградів, Львів, Київ, Ужгород, Мукачеве, Житомир, Бедевля, Івано-Франківськ, Верховина, Обрухів та інших, звідки волонтери далі відправляли і відправляють гуманітарну допомогу тим, яким вона найбільш необхідна».

«Центр збору гуманітарної допомоги в н.п.Халмеу»

«Також слід зазначити, що у місцевості Халмеу Сату-Марського повіту, неподалік кордону з Україною, був відкритий Центр для збору гуманітарної допомоги для України, після домовлення між префектом повіту Сату Марє Раду Рокою, Сату-Марською філією СУР та народним депутатом Верховної ради України Роксоланою Підласою, яка відвідала наш повіт 21 березня 2022 року.

(Продовження на 14 стор.)

Христина ШТІРБЕЦЬ

університетами, школами, музеями України у різних сферах діяльності, зокрема через транскордонні проекти. Вони ніколи й не думали, що настануть такі важкі для громадян України часи, а саме захищати свою батьківщину. Через війну в Україні, жінки, діти та люди похилого віку були змушені покидати свої домівки та шукати притулку в інших безпечніших регіонах України або в інших країнах. Відоме прислів'я «Справжній друг пізнається в біді» перевірене як ніколи зараз. Громада Сату-Марського повіту відразу ж прийшла на допомогу українським вимушеним переселенцям та Україні, які переживають таку велику трагедію.

З діяльності голови СУР, депутата Миколи-Мирослава ПЕТРЕЦЬКОГО

Союз українців Румунії з самого початку долучився до підтримки внутрішньо переміщених осіб та біженців з України, а вся допомога була надана членами СУР безоплатно, на волонтерських засадах

I. Проживання, харчування, транспорт

– пристосування приміщень філій СУР для розміщення біженців, які були забезпечені всім необхідним: харчування, тепло, гаряча вода, Інтернет, психологічні консультації та медична допомога, перевезення територією Румунії та в інші країни ЄС, соціальна інтеграція, посередництво для влаштування на роботу, професійна підготовка, культурно-просвітницькі заходи для дорослих і дітей (розміщено понад 1000 осіб);

– розміщення за підтримки волонтерів та неурядових організацій українських біженців у пансіонатах, готелях, гуртожитках чи у приватних осіб;

– використання мікроавтобусів та автомобілів, якими забезпечені філії, для перевезення біженців до аеропортів, вокзалів, посольств тощо;

– фінансова допомога для придбання квитків на потяги, літаки та автобуси із створеного СУР фонду пожертв для біженців;

– понад 1000 осіб було перевезено в Європу;

– допомога у перевезенні 1000 дітей-сиріт з України в Туреччину.

II. Перекладацька робота:

– забезпечення перекладу членами СУР та авторизованими перекладачами;

– постійна присутність понад 100 перекладачів-волонтерів з української мови від СУР на всіх пунктах пропуску через кордон;

– забезпечення безкоштовного перекладу у лікарнях, клініках та інших державних і приватних установах.

III. Гуманітарна допомога

– понад 200 гуманітарних конвоїв з автопоїздів, вантажівок та мінівенів з допомогою зібраною філіями Союзу українців Румунії, сформованих СУР, дісталися в Україну;

– понад 3500 тонн гуманітарної допомоги (продукти харчування, засоби гігієни, миючі засоби, одяг, іграшки, ліки, генератори, спальні мішки, матраци тощо), призначеної для постраждалих від війни громадян України, було перевезено та передано представникам місцевої влади різних областей України;

– на прохання Ужгородського національного університету було доправлено 2 мікроавтобуси гуманітарної допомоги та виділено 3000 леїв на придбання миючих засобів, для потреб понад 2000 біженців, які проживають у студентських гуртожитках цього ВНЗ;

– створення у всіх осередках СУР центрів збирання продукти харчування довгос-

трокового зберігання, одягу, ліків, засобів особистої гігієни тощо.

IV. Освіта

– підтримка учнів, які записалися до румунських шкіл або беруть участь у позакласних заходах.

– залучення директорів шкіл з українською мовою викладання та інших шкіл до збору гуманітарної допомоги;

– курси румунської та англійської мов;

– 12 онлайн-уроків румунської мови для українських біженців у передачі «Телешкола», проведених СУР у партнерстві з Румунським суспільним телебаченням, що транслюються з 06.05.2022 р., щоп'ятниці, вранці по TVR 2.

V. Консультація та посередництво

– Допомога українцям, які потрапили в ДТП;

– СУР поставив у розпорядження Посольства України в Румунії приміщення для надання громадянам України консульської допомоги;

– психологічні консультації для дітей та батьків-біженців.

VI. Партнерство-співпраця:

– співпраця з Національною асоціацією захисту прав споживачів та просування програм і стратегій в Румунії – InfoCons;

– чудова співпраця з Національним агентством з протидії торгівлі людьми у сфері захисту, підтримки та зміцнення спроможності жертв діяти, з особливим наголосом на жінках та дітях;

– співпраця з повітовими лікарнями, дорожньою та прикордонною поліцією, меріями, повітовими шкільними інспекторатами, Червоним хрестом, інспекторатами з надзвичайних ситуацій, Посольством України, повітовими радами, префектурами, Жандармерією, Генеральним управлінням соціальної допомоги та захисту дітей, НУО та асоціаціями, Українським православним вікаріатом та організаціями інших конфесій, ресторанами, ВНЗ.

– партнерство з Румунським суспільним телебаченням;

– партнерство зі Всесвітньою службою Радіо Румунія поширення новин з корисною інформацією для біженців, створених ВСРР для трансляції регіональними радіостанціями Радіо Констанца, Радіо Ясси, Радіо Сігет та Радіо Кишинів;

– партнерство з мережею магазинів „Профі”, завдяки якому було забезпечено харчування і спортивне обладнання для футбольної команди з України;

– проект „Тімішоара для України”: Тіміська філія СУР, мерія Тімішоари, волонтери, місцеві НУО;

– співпраця з центрами для біженців;

– співпраця з Академією мистецтва кра-

си Сандрія, яка запропонувала 2 безплатні курси „Інструктор групових програм” (диплом, акредитація Міністерством освіти);

– співпраця із Товариством економічно-соціальних спеціалістів і практик – навчальні заходи англійською мовою для дітей з України та українського походження;

– курси румунської мови: 4 години/тиждень з дипломованими викладачами румунської та української мов; гарячий обід.

VII. Заходи:

– дозвілля поряд із молоддю СУР;

– відвідування музеїв;

– спортивні заходи;

– культурні заходи;

– гуманітарний концерт Румунія-Україна Благовіщення, організований у партнерстві з Сату-Марською повітовою радою;

– великодні подарунки дітям біженців;

– проведення культурних зустрічей українців-біженців на території Румунії;

– „Банат для України” – фестиваль та благодійний концерт зі збиранням коштів у Парку Троянд в Тімішоарі – 29 квітня 2022 року;

– „Творці українського мистецтва” – Українська хата в Банатському музеї села в Тімішоарі;

– Союз українців Румунії разом із Товариством „21 грудня 1989” та іншими громадськими організаціями взяв участь у багатьох акціях протесту проти війни, яку Росія розв’язала в Україні;

– проведення 12.03.2022 Тіміською філією у партнерстві з ліцеєм ім. Грігорія Мойсіла мітингу «За мир в Україні»;

– члени Союзу українців Румунії разом із Парафіальною радою Української православної церкви в Тімішоарі провели 20.03.2022 року мітинг проти війни в Україні.

VIII. Інше

Рада СУР схвалила відкриття фонду «За мир в Україні та солідарність з українським народом» з метою надання гуманітарної підтримки громадянам України із постраждалих від конфлікту зон:

RO69RNCB0209006157870001 – RON

RO42RNCB0209006157870002 – USD

RO60RNCB0185006157870005 – EURO

Banca Comercială Română (BCR) sector 1, București (Румунський комерційний банк сектор 1, Бухарест).

Володимир АНТОФІЙЧУК

ПАМ'ЯТІ ІВАНА КІДЕЩУКА

У ніч з 3 на 4 травня не стало Івана Кідешука... Не стало людини, добре знаної серед української спільноти Румунії.

Не стало людини на рідкість шляхетної, інтелектуальної і щирої. А ще – члена Національної спілки письменників України, пристрасного дослідника творчості Тараса Шевченка, педагога, фольклориста, громадсько-культурного діяча, лауреата літературних премій імені Ольги Кобилянської та Івана Бажанського.

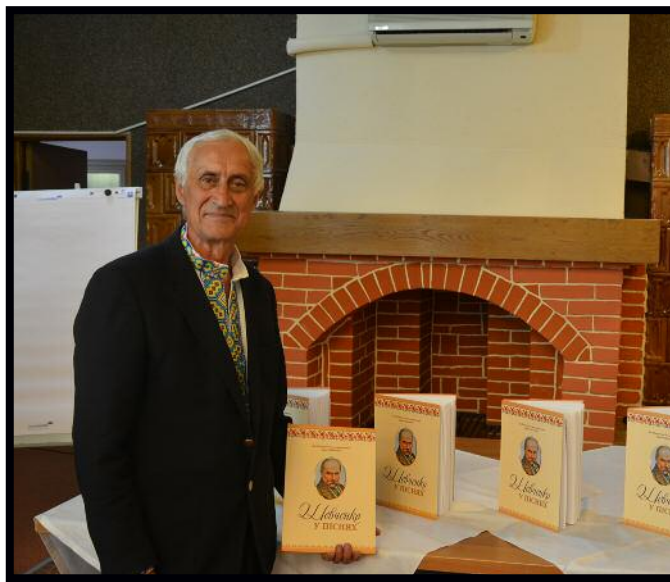
А з чого, власне, починається творча особистість? З виховання, обстановки, особливих умов, мистецького оточення? Мабуть, однозначної відповіді тут не знайти. Очевидно, існує цілий комплекс чинників, де чільне місце посідають батьки й учителі, які в першому випадку відіграють роль батьків-учителів, а в іншому, – учителів-батьків. Саме від цього симбіозу багато залежить, аби здібності дитини були не тільки вчасно помічені, а й усіляко підтримані і спрямовані в потрібне річище.

Іван Кідешук народився 28 червня 1945 року в унікальному українському селі Негостина, що в Південній Буковині, поряд із містечком Серет, в якому жив і працював визначний український письменник Сильвестр Яричевський. Середовище, в якому виростав і виховувався Іван, було напрочуд сприятливим для формування і розвитку його непересічних творчих потенцій. Місцева громада ревно оберігає свої народнопоетичні традиції, звичаї і обряди. “Негостина, – пише визначний учений-славіст, професор Іван Ребошапка, – в порівнянні з рештою південно-буковинських сіл з усіх точок зору, а особливо стосовно вдачі, ментальності і культури, здається мені відмінною як своїми трудівниками-хліборобами (серед яких здавна відомими були “Кобзар” Т. Шевченка й український гімн “Ще не вмерла України”), так і своїми дуже багатьма інтелектуалами. [...] Для південно-буковинських сіл Негостина – це “П’ємонт” нашої української ментальності, пісенності, школи, культури”.

Бо ж Негостина віддавна славилася своїми талантами, аматорським театром, хором і кількома музичними й танцювальними колективами. Тут жив і працював визначний громадсько-культурний діяч, фольклорист, історик і географ Іван Абрам’юк, автор монографії про рідне село. Тут народилися письменники Михайло Волошук, Павло Шовкалюк, Василь Клим, Іван Непогода, Василь Крикун та ін. Тут у пошані завжди була народнопоетична творчість, щедрі набуток якої до наших днів донесли її носії: Параска Абрам’юк, Іван Майданюк, Іван Сердинчук, Леонтин Федюк, Розалія Кідеша, Марія Серединчук, Євгенія Маланчук, Дмитро Федюк та ін. Тут у 1948 – 1949 рр. завдяки старанням Дмитра Арича створено народний театр, основу репертуару якого склала українська класика: “Наталка Полтавка” Івана Котляревського, “Сватання на Гончарівці” Григорія Квітки-Основ’яненка, “Безталанна” Івана Карпенка-Карого, “Не судилось” (“Панське болото”), “Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці” Михайла Старицького, “Дай серцю волю, заведе

в неволю” Марка Кропивницького та ін. У головних ролях виступали такі талановиті актори, як Надія Білецька, Дмитро Куява, Сільвія Рішук, Микола Майданюк, Михайло Волошук, Михайло Федюк та ін. Тут з 1949 р. під орудою Олександра Петрашука почав виступати мішаний хор, який налічував близько 120 (!) осіб. Старше покоління ще й досі із захопленням розповідає про старого Малика (Василя Григорчука), місцевого мудреця, який знав напам’ять увесь Шевченків “Кобзар” і не раз декламував і тлумачив своїм односельчанам його твори.

І хоч духовно-національні поривання негостинців зазнали усіляких утисків з боку

комуністично-диктаторського режиму, посіяні тут зерна шани й любові до рідного слова й культури не зачахли, а рясно проросли зеленутою.

Науку життєвих премудростей, засновану на християнських цінностях, Іван Кідешук перейняв від батьків-селян, які змалку при звичаювали сина до праці коло землі, водночас усіляко заохочували його потяг до книжки. Здібному школяреві й гімназисту таланило на мудрих учителів. Любов до рідної мови йому привив учитель початкових класів Дмитро Арич, який проводив уроки надзвичайно цікаво й винахідливо. Особливе захоплення викликали інсценізації народних казок, у яких учні з допомогою улюбленого наставника виявляли свої здібності і як постановники, і як актори, а головне – упевнено увіходили в чаруючий світ українського слова.

Як відомо, міцні знання учень здобуває тоді, коли випробувані дидактичні методи мають послідовність і наступність, коли в переході від молодших до старших класів зберігається плавність, а увага до інтелектуального й морально-етичного стану дитини продовжується на відповідних педагогічних засадах. Що стосується цих неперехідних принципів навчання, то Іван Кідешук мав нагоду пізнавати їх завдяки урокам гімназійних професорів – учительки української мови Любові Іванчук, викладача румунської словесності Євгена Пинзару, чоловіка Ольги Яричевської, молодшої дочки відомого письменника, психолога Софії Яричевської та біолога Богдана Яричевського. Вони назавжди полонили допитливого гімназиста якимось особливим артистичним володінням рідною мовою і без-

доганим спілкуванням як по-румунськи, так і по-українськи. Мабуть, це був найважливіший урок, засвоєний Іваном Кідешуком у стінах школи, урок, який визначально вплинув на його професійну долю і життєву позицію.

Суть високої і відповідальної місії учителя, наставника й просвітителя, Іван Кідешук, очевидно, почав розуміти ще з учнівських літ. Тож на час закінчення гімназії уже мав чітко усвідомлений вибір – Сучавський педагогічний інститут, по завершенні якого здобув фах викладача румунської мови. Згодом заочно закінчив відділення румунської та італійської мов Бухарестського університету. Загалом праці учителя-словесника він віддав 42 роки.

Свій багатий педагогічний досвід Іван Кідешук втілював у численні наукові, науково-популярні та навчально-методичні праці з української мови й літератури. У 2013 р. друком вийшов його посібник для IX класу “Українська мова”, який поєднує сучасні методичні підходи до проблеми викладання матеріалу, глибоку ерудицію й знання психології вихованців. Безсумнівно, цей посібник довго й надійно слугуватиме учням у послідовному і глибокому засвоєнні навчальних тем. Кожен із його восьми розділів подає відповідні відомості з граматики української мови і пропонує різні вправи, які сприятимуть кращому засвоєнню програмового матеріалу. Крім того, наводяться цікаві теми, які стосуються життя і творчості

українських письменників-класиків: Григорія Сковороди, Тараса Шевченка, Марка Вовчка, Лесі Українки, Михайла Коцюбинського та ін. Важливо, що до посібника включено й, так би мовити, місцевий матеріал, як, наприклад, відомості про українських літераторів Румунії Юрія Павліша та Корнелія Регуша.

Виклад тем у посібнику Івана Кідешука супроводжується різноманітним матеріалом на морально-етичні і громадянсько-патріотичні теми. Це, безперечно, сприятиме вихованню в учнів любові до своєї держави, рідної мови, поваги до культурних традицій інших народів. Загалом “Українська мова” талановитого педагога відзначається науково-методичною новизною, багатством мовного та історико-літературного матеріалу. Її із вдячністю сприймають як учні, так і вчителі та студенти університетів. Цілком справедливо професор Чернівецького університету Ніна Гуїванюк у рецензії на посібник Івана Кідешука наголошувала, що він написаний “із урахуванням найновіш їх тенденцій сучасної методичної школи (кредитно-модульна система, творчі завдання, які допомагають вчителю розкрити особистість дитини, індивідуальні завдання на вибір учнів, які також сприяють розкриттю здібностей кожного із них)”.

Професор (саме так, як і в старі добрі часи, шанобливо величають у Румунії вчителів) Іван Кідешук виплекав не одне покоління учнів, вивівши їх на високі життєві орбіти, дав розгін їхнім особистим долям, доклав зусиль, аби сповна реалізувалися їхні здібності й таланти.

(Продовження на 5 стор.)

Володимир АНТОФІЙЧУК

ПАМ'ЯТІ ІВАНА КІДЕЩУКА

(Продовження. Поч на 4 стор.)

В оїстину, його ім'я – це колосальний заряд енергії мудрого наставника і продуцента оригінальних педагогічних методик, спрямованих на відкриття дитиною не тільки таємниць безмежного материка знань, а й світу найвищих духовних цінностей.

Педагогічна винятковість Івана Кідещука полягає в тому, щоби закласти в учня не тільки міцні знання з дисципліни викладання, а й посіяти в дитячих серцях почуття національної гордості, уміння сприймати історію свого народу, якою б складною і трагічною вона не була. Талановитий педагог настійно вишукував різноманітні методи формування в підростаючого покоління високих морально-етичних і духовних засад, принципів поведінкової культури особи. Насамперед проповідувалася висока вимогливість до себе в усіх сферах життя, зокрема в навчанні, закладалися основи творчої і дослідницької роботи, організовувалися фестивалі української пісні, літературні вечори, зустрічі з діячами красеного письменства тощо.

Та найважливіше в педагогічних поглядах Івана Кідещука – положення про роль і значення рідної (материнської, як це чудово звучить порумунськи!) мови в навчанні та вихованні підростаючого покоління. Без її знання, без її плекання у шкільному й позашкільному середовищі, на переконання іменитого педагога, людина не здатна збагнути мови й менталітету свого й інших народів, почуватися рівною серед рівних і бути вільною – фізично й духовно – в сучасному цивілізаційному просторі. При цьому особиста позиція Івана Кідещука, за його зізнанням, цілком збігається з ідеями Шевченкового послання “І мертвим, і живим...” та думкою Івана Огієнка: “На кожному кроці й кожної хвилини охороняй честь своєї рідної мови”.

Чимало уваги Іван Кідещук приділяв позашкільному вихованню дітей. На його думку, дуже багато важить, аби закладене в школі знайшло продовження і в родині школяра. Разом із батьками учневі доцільно відвідувати церкву і слухати літургії рідною мовою, бо це не тільки зміцнює релігійні переконання дитини, уводить у світ християнських морально-етичних цінностей, а й формує національно-патріотичні почуття.

Педагогічна іпостась Івана Кідещука завжди прямувала поряд із науковою і літературною. Пізнаючи свій край в усіх аспектах його буття, осмислюючи різні джерела, які стосуються його історії і культури, він зарекомендував себе як ретельний дослідник, добившись помітних успіхів у гуманітарній галузі, зокрема, фольклористиці. Народні твори почав збирати ще студентом, особливо любляв гумор. Тоді ж на румунсько-українському матеріалі написав і першу наукову роботу “Анекдоти протесту”, яку високо оцінив викладач літератури і критик Михайл Йордаке.

Усна народна творчість, передусім пісенна, завжди була і залишається для Івана Кідещука визначальною ознакою національної самобутності, своєрідним маніфестом волелюбних прагнень народу і соціальної справедливості, головним засобом у передачі від покоління до покоління менталітету, морально-етичних і звичаєво-побутових норм. Тому він ніби чекав сприятливої нагоди, щоби вдруге звернутися до фольклорних джерел. І вона, ця терпляче очікувана мить, настала, коли до Сучавського повіту завітали освітяни Вишницького району Чернівецької області. Очільник української делегації, відомий просвітянський діяч і тодішній депутат Чернівецької обласної ради Дмитро Никифоряк, зачарований народними піснями у виконанні учнів українських сіл Сучавщини, порадив записати, покласти на ноти і видати ті перлини народної творчості. Іван Кідещук радо підтримав цю пропозицію. Йому на допомогу з України прибув фольклорист-етномузиколог і композитор Кузьма

оригінальністю відзначаються його новели й оповідання та гумористичні твори.

Естетичні принципи письменника Івана Кідещука ґрунтуються на спадщині просвітництва і християнського гуманізму. Як засвідчує книжка прози, літературної критики і публіцистики “Клич висот” (Чернівці, 2011), його літературні смаки багато в чому вироблялися під впливом творчості українських класиків: Івана Котляревського, Григорія Квітки-Основ'яненка, Миколи Гоголя, Тараса Шевченка, Івана Франка, Михайла Коцюбинського, Василя Стефаника, Лесі Українки, Павла Тичини, Володимира Сосюри, Остапа Вишні та ін. Письменник вірить у добрі начала людини, у відродження її кращих якостей, даних їй від народження, але спотворених залежними чи незалежними від неї обставинами.

Так, наприклад, стається із Петром Найдю із новели “Повернення”, який усвідомлює хибність своєї поведінки тільки після нещасного випадку, який стався через його неробство й пияцтво. Після автопригоди, в яку він потрапив пізнього вечора, повертаючись напідпитку додому, Петро зрозумів, що найбільша цінність у його житті – це сім'я, а не випадкові співрозмовники в ресторанних посиденьках. Тому він щиро кається у сподіяному, а любляча дружина сприймає це як прозріння чоловіка і його переконане навернення до загальноприйнятих морально-етичних цінностей, домашнього затишку і злагоди. Відповідно до жанру новели автор майстерно будує сюжет, створюючи ефект несподіванки, напруги і співпереживання читача за долю персонажів. Унаслідок цього фінал твору виглядає не як випадковий “happy end”, а як психологічно і логічно вмотивована поведінка людини, яка внаслідок, на перший погляд, несподіваних, а насправді закономірних ситуацій, спричинених ззовні, робить правильний життєвий вибір.

У прозі Івана Кідещука чимало автобіографічного, такого, що постало на основі різних фактів із його особистого життя і реалій посткомуністичної дійсності, яка принесла суспільно-політичні перетворення, а з ними різкі й нерідко драматичні повороти в долях людей (“Любов чи підозра?”). Письменник на власному досвіді переконувався, що нові умови “висвітлили” справжнє ество людської натури, оголили ницість і вивирили благородство, підкреслили ті риси, які за іншої ситуації були приглушені й не виявлялися так прямо. Він нещадно висміює шахрайство, що почало процвітати і за демократичних часів (“Без надії сподівайся”), гостро викриває лицемірство нових-давніх “політруків”, які не змінили свого “червоного одіяння” і залишилися на старих позиціях (“Безхребетність”). Інколи текст багатьох його творів набирає форми пародії, гострої іронії, сарказму, нищівної критики. Зрештою, сатирично-гумористичним та іронічним забарвленням позначений чи не весь доробок автора.

(Далі буде)

Смал, який уже мав великий досвід у збиранні народних пісень з різних регіонів України.

Діяльність Івана Кідещука – яскравий і переконливий приклад того, як культурницькі традиції рідного села, зокрема усна народна творчість, можуть стати органічною часткою світу дослідника й письменника. Адже місцевий фольклорний репертуар надзвичайно щедрий як з погляду тематичної своєрідності, так і жанрової різноманітності, що, зрештою, підтверджує збірник “Пісенні скарби Негостини” (Чернівці, 2006), виданий ним у співпраці з Кузьмою Смалем. До видання увійшло 140 зразків різних жанрів: колядок і щедрівок, весільних, соціально-побутових і родинно-побутових пісень, балад і коломийок тощо. За аналогічним принципом невтомними збирачами народних перлин укладено й інші фольклорні пісенники – “Буковино, рідний краю” (Чернівці, 2008) та “Співай, моя Буковино” (Бухарест, 2009). У подальших планах наукового дуєту реалізувалися нові проекти: видання українських народних пісень ще двох румунських регіонів – Добруджі й Марамурешу.

Власна літературна творчість Івана Кідещука паралельно розгорталася в трьох основних напрямках: малої прози, літературознавства і критики, публіцистики. Справжньою

Життя триває далі...

*«Життя триває далі, само по собі,
а ми є частиною цього тривання».*

Джон Ешбері

Учетвер, 21 квітня 2022 року, на запрошення голови Яської повітової ради, голова Яської філії СУР взяв участь у робочій нараді, яка відбулася у повітовій раді з делегацією Одеської районної ради на чолі з її головою паном Віталієм Барвінцем. Акція є частиною серії зустрічей, що відбулися в останній період часу з метою досягнення побратимства між двома територіальними адміністративними структурами (з урахуванням останніх змін в Україні в цій сфері, переходу від областей до районів, тощо). Голови делегації поінформували одні одного про кроки, зроблені кожною стороною, на власній території, щодо досягнення їхньої мети, дійшовши до висновку, що є передумови, щоб у червні н. провести робочу нараду в Одесі для підписання цього документа. Говорячи про кроки, які будуть зроблені в наступний період, коли дозволять умови, пан Костел Алексе наголосив, що Яська повітова рада разом з мерією Яс підтримують ініціативу робочої групи Молдавських залізниць, Інституту розвитку та експертизи Молдови та Асоціація роботодавців індустрії туризму Республіки Молдова (АРІТ) для запуску та просування регулярного залізничного маршруту Яси-Кишинів-Одеса. Метою програми є популяризація залізничного маршруту Яси-Кишинів-Одеса та розширення програми #DiscoverEU шляхом надання дозволів на поїздки 18-річним підліткам, які хочуть подорожувати поїздом по цьому маршруту. Водночас ця ініціатива має на меті підтримати туристичний сектор трьох країн, оскільки відомо, що туризм був одним із найбільш постраждалих сфер діяльності від пандемії Covid-19. Яси та інші повіти Республіки Молдова та Одеського району зможуть ефективно брати участь у зміцненні добросусідських відносин та взаємного пізнання звичаїв, традицій та історії наших країн з втіленням цієї ініціативи.

Говорячи про ситуацію в Україні в наслідок вторгнення Російської Федерації, голова повітової ради повідомив свого колегу, що адміністративні структури, установи, неурядові та благодійні організації активно залучаються до прийому (у пунктах пропуску через кордон), розміщення та забезпечення умов проїзду в інші країни на прохання українських біженців, а також стосовно збору та відправлення в Україну допомоги, яка складається з одягу, продуктів харчування, засобів гігієни, білизни, ліків та санітарно-технічних матеріалів, опалювальні установок, тощо.

Наразі в Ясах перебуває близько 600 біженців, яким створені всі необхідні умови для проживання. Говорячи про свято Великодня, голова Яської повітової ради зазначив, що громадяни України матимуть можливість фактично взяти участь у цьому святі, для буде організована служба старослов'янською мовою, яку відслужить український священник із Чернівців.

Наприкінці переговорів голова Яської повітової ради, пан Костел Алексе сказав: «Ми дуже хочемо у найближчий період підписати угоду про співпрацю Яського повіту з Одеським районом, і всі бюрократичні кроки в цьому плані вже вирішені. Дуже скоро ми отримаємо остаточне погодження і оформимо наші відносини співпраці».

Драматична ситуація війни в Україні змушує нас бути згуртованими, ніж будь-коли, працювати разом як на захист демократії та свободи, так і на відбудову вашої країни після завершення цієї страшної війни.

Ми будемо підтримувати українську громаду та зміцнювати відносини, щоб ми могли захищати права та цінності обох народів, які ми представляємо».

Зі свого боку голова Одеської районної ради Віталій Барвінець наголосив, що з української сторони досягнуто прогресу, отримано всі погодження, у тому числі його дозвіл на підписання документа. Голова Одеської районної ради подякував румунському народу, центральним та місцевим органам влади за допомогу, надану в цей особливо важкий для українського народу період, висловивши переконання, що після цієї «чорної п'ятниці», яка охопила Україну, настане «воскресіння», щоб український народ жив у мирі і спокої разом з іншими народами, які бажають миру.

За короткий час члени двох делегацій відвідали Центр соціальних служб «Бучіум» із Яс, де разом із приблизно 100 румунськими дітьми сиротами, з усього повіту Яс, починаючи з 18 березня, було розміщено 43 дітей, у дитячому будинку-інтернаті із Дніпра разом із вихователями та їхніми дітьми, загалом 63 особи. Діти з України інтегровані в навчальний план центру, в тому числі і в освітньому плані.

Під час бесіди з головою одеської делегації я коротко представив заходи, які вживає Союз українців Румунії для підтримки українського народу та біженців, шляхом пожертвувань, забезпечення умов життя тим, хто тимчасово перебуває в Румунії та, у тому числі для дітей, в системі освіти як аудиторі, для чого СУР, в особі пана Миколи-Мирослава Петрецького, голови та депутата нашої громади.

Віктор ГРИГОРЧУК
Голова Яської філії СУР

З діяльності голови СУР, депутата Миколи-Мирослава ПЕТРЕЦЬКОГО

Нові акції протесту проти війни Російської Федерації в Україні, організовані СУР

Союз українців Румунії організував нові акції протесту проти війни, яку путінський режим розв'язав проти України. Акції, під гаслом «День ганьби росії», були організовані 7 та 8 травня, перед Посольством Росії в Бухаресті, а

приклад: «9 травня – день ганьби росії», «Ні війні», «Зупиніть російську агресію», «Путін злочинець», «Припиніть фінансувати війну» тощо і розгорнули великі прапори України.

Захід відбувся у відповідь на заклик Світового Конгресу Українців до всього світу організувати подібні протести в той час, коли в Москві триває підготовка до щорічного святкування 9 травня – Дня перемоги Радянського Союзу над нацистською Німеччиною у Другій світовій війні.

Після початку війни 24 лютого, дії Росії, в тому числі звірства російських військ в Україні були засуджені на всіх заходах, організованих Союзом українців Румунії у всіх повітах компактного проживання етнічних українців.

також у Тімішоарі та Лугожі. Разом з членами СУР в акціях протесту взяли участь українські біженці, які знайшли тимчасовий прихисток у Румунії, а також члени ряду румунських громадських об'єднань.

Учасники скандували гасла проти війни та проти Володимира Путіна. Вони вимагали негайного припинення війни та припинення злочинів проти людяності. Люди мали плакати з гаслами румунською, українською та англійською мовами, як на-

TVR 2 та СУР проводять уроки румунської мови для біженців з України

За підтримки Союзу українців Румунії з 6 травня у програмі «Телешкола» Румунського суспільного телебачення щотижня транслюватимуться уроки румунської мови для українських біженців. Уроки ведуть дві вчительки, які викладають українську та румунську мови у румунських школах з українською мовою викладання.

Уроки проходять щоп'ятниці на каналі TVR 2 за методикою викладання румунської мови як іноземної, а націлені вони на громадян України, які зараз перебувають на території Румунії. Відповідне рішення було прийняте суспільним телебаченням з огляду на те, що з початку війни в Румунію в'їхало та залишилося понад 30 тисяч українських дітей.

Уроки під назвою «Румунська для українців», з навчання спілкування румунською мовою на початковому рівні (A1), ведуть як румунською, такі українською мовами вчительки Лариса Петрецька та Лоредана

Лушкан. На перших уроках будуть представлені прості слова та найбільш поширені вирази, потім, поступово, будуть висвітлюватися основи граматичної будови. У рамках програми «Телешкола» щотижня транслюватимуться два півгодинні уроки – у п'ятницю з 9:00 та 9:30, які повторюватимуться о 15:00 та 15:30.

Одна з учительок, Лоредана Лушкан, зазначила: «Ми побачили в нашому регіоні, що українським дітям важко інтегруватися, оскільки вони не знають румунської мови. Тож ми вирішили протягнути їм руку підтримки і дати можливість вивчити румунську мову на початковому рівні. Я працюю в школі, де діти вивчають українську мову як

2 травня Румунія відзначає Національний день молоді

Починаючи з 2005 року, 2 травня Румунія відзначає Національний день молоді, присвячений нашим молодим людям, коли усі ми пишаємося їхньою мужністю та рішучістю, покладаючи на них свої надії на краще майбутнє.

Тому з цієї нагоди з трибуни Палати депутатів, я підкреслив, що Національний день молоді також має бути моментом роздумів про реальні потреби приблизно 5,5 мільйонів молодих людей у нашій країні, про те, як вони намагаються формувати майбутнє в нашій країні, а також про те, як ми, народні обранці, можемо їх підтримати.

На жаль, ми все ще є свідками того, якими темпами у деяких галузях оновлюються нормативно-правові акти, спрямовані на підтримку та мотивацію молодих людей в їх освітній чи професійній підготовці. Особливим аспектом, над яким ми маємо поміркувати, є спосіб заохочення та підтримки успішних молодих людей, а національні змагання, які відбулися протягом останніх кількох тижнів, знову наочно підтвердили, що бездіяльність не є рішенням.

Для нас, етнічних українців у Румунії, молодь – це майбутнє, адже саме вона переймає і передає майбутнім поколінням нашу священну спадщину. І тут, з огляду на зазначене вище, постає запитання: як би пройшла 28-а Олімпіада з української мови та літератури без підтримки Союзу українців у Румунії, який надав усе необхідне для належної організації заходу, від проживання, харчування і перевезення, до гідних премій?

Усі ми мусимо перейматися проблемами, з якими стикається молодь. Разом ми повинні сприяти створенню та реалізації нової політики, спрямованої на реальні потреби молодих людей у Румунії, незалежно від етнічної приналежності, релігії чи регіону, в якому вони знаходяться.

рідну, також у нас є двомовні класи I-II ступенів. Усі предмети викладаються українською мовою. Тим, хто приїжджає з України, було б краще записуватися до таких шкіл, де є діти української національності, тому що так діти краще взаємодіють і легше інтегруються».

Уроки румунської для українців також можна дивитися онлайн, у прямому ефірі або по запиті, на наступних ресурсах: TVR+, ютуб-канал TVR, сторінка «Telescoala/Телешкола» у Facebook або на сайті tvr.ro.

Національна олімпіада з української мови та літератури у Тімішоарі

З 27 по 30 квітня 2022 року в місті Тімішоара відбувся національний етап XXVIII-ої Олімпіади з української мови та літератури, в якому взяли участь 50 учнів з повітів Марамуреш, Сучава, Тіміш та Ботошани, а також 20 супроводжуючих вчителів. Організаторами олімпіади виступили Міністерство освіти Румунії у партнерстві з Союзом українців Румунії, за сприяння Тіміського шкільного інспекторату, Банатської філармонії та Тіміського Національного коледжу імені Константина Дяконовича Логи.

Урочисте відкриття Національної олімпіади з української мови та літератури відбулося в

ми сподіваємось, що наступного разу буде більше дітей, беручи до уваги, що говоримо про третю національну меншину. Дуже приємно було також побачити той факт, що діти були дуже добре підготовлені, результати були дуже добрі й у повітах, де наприклад, ніхто не очікував були дуже дуже добрі результати. Я думаю, що ця співпраця повинна йти далі. Дуже важливо, щоб всі зрозуміли, що підтримка освіти, головно освіти українською мовою не є тільки зобов'язанням викладачів з української мови або Союзу українців Румунії, а є зобов'язанням всіх. Дуже важливо, щоб існувала ця співпраця, тому що, так як вже всім добре відомо, для нас освіта є

Музею банатського села в Тімішоарі, щоб вони більше дізналися про історію Тіміського повіту та національних меншин повіту. А потім всі учасники олімпіади взяли участь у фестивалі збору коштів «Банат для України», організованому Червоним Хрестом-Тімішоара у співпраці з Союзом українців Румунії, Болгарським союзом у Банаті, Союзом українців Сербів у Румунії та асоціацією Центр ресурсів для відродження міст, який відбувся в Тімішоарському парку Розелор. Потім вони були присутні на благодійній виставці «Українські творці мистецтва», яка була організована біля української хати Музею банатського села, де були представлені традиції, звичаї, одяг та фольклор українців Румунії. Кошти зібрані на виставці підуть теж на підтримку України. У всіх цих заходах взяли участь і кілька дітей українських біженців, які знайшли притулок у Тіміському повіті, – додав Юрій Глеба.

Підготовка учнів олімпіадців нелегка, це відбувається упродовж уроків але й у позашкільний час і вимагає багато зусиль з боку учнів та вчителів. Але велика радість та задоволення приходить тоді, коли вони повертаються додому з найкращими результатами. До складу Комісії олімпіади з української мови та літератури увійшли 13 вчителів. Голова комісії, асистент д-р українського відділу Факультету філології та комунікаційних наук Сучавського Університету імені Штефана Великого Анджела Робу розповідає про сюжети та рівень підготовки учнів: «Ми дуже раді, що цього року вперше були присутні на олімпіаді й учні V та VI класів. Незважаючи на те, що завдання були досить складними всі учасники постаралися і довели, що вони добре підготувалися і отримали прекрасні результати. Хочу подякувати всім організаторам за те, що вони доклали величезних зусиль, щоб цей важливий захід пройшов на високому рівні. Не в останню чергу дякую всім батькам і викладачам, які підтримують учнів. Ми констатуємо, що рік за роком рівень знань учнів підвищується.»

Вчителька української мови в Сучавському повіті Делія Мартіняк, член комісії олімпіади розповідає про важливість навчання рідної української мови та про результати отримані учнями Сучавського повіту на Національній олімпіаді з української мови та літератури: «Наші найкращі учні щороку відчують емоції олімпіади та шкільних змагань, як форму спілкування між дітьми, які вже подолали важливий етап. Цей вид змагань пропагує культурні цінності та фундаментальну етику, дух змагання та міжособистісного спілкування. Цей конкурс стимулює творчість та критичне мислення, забезпечуючи мотивацію у процесі навчання. Олімпіада з рідних мов є формою підтримки права на освіту, культуру, мови та самовираження етнічних меншин. Конкурс має глибокі культурні цінності, висвітлюючи потребу виразності та правильного використання української рідної мови у спілкуванні, морального обов'язку розумно та чутливо цінувати та вживати слово, адже рідна мова є виразником української історії та культури.

(Продовження на 16 стор.)

Христина ШТІРБЕЦЬ

Банатській філармонії в Тімішоарі та розпочалося хвилиною мовчання в пам'ять про жертв війни в Україні. У цьому заході взяли участь також представники Союзу українців Румунії, представники органів державної влади та місцевого самоврядування, які привітали учнів та вчителів. Урочистий захід завершився концертом української пісні і танцю за участі художніх колективів «Золоті друзі» з Тіміша, «Надія» з Мараморощини та «Червона калина» з Буковини.

Для доброго проведення Національної олімпіади з української мови і літератури Союз українців Румунії виділив значну фінансову допомогу. Деталі подає голова СУР, депутат Микола-Мирослав Петрецький: «Як кожного року і цього року СУР був партнером Міністерства освіти і таким чином забезпечив для всіх учасників олімпіади кошти для транспорту, проживання, харчування, премій, як для дітей, так і для викладачів і членів комісії, які не були службовцями Міністерства освіти або шкільних інспекторатів. Звичайно, що СУР забезпечив і екскурсії та інші розваги для дітей. Дуже приємно було бачити, що вперше після так багато зустрічей, під час яких говорилося, що треба щоб більше дітей брали участь у олімпіаді, вперше цього року взяли участь в олімпіаді й учні V-VI класів, тобто від V до XII класів, але, на жаль, кількість представників кожного класу зменшилась, але

найважливішим елементом у нашому житті, без чого будь-яка нацменшина, будь-який народ не може існувати, тому ми щороку докладаємо чимало зусиль, щоб підтримувати освіту українською мовою, саме тому, як вже добре відомо, 70% заходів СУР призначені саме освіті.»

Після офіційного відкриття Національної олімпіади з української мови та літератури, учні учасники писали письмові роботи у Тіміському Національному коледжі імені Константина Дяконовича Логи. Учні повинні були працювати над даним текстом із вивчених творів під час уроків з української мови і літератури. Вони повинні були визначити художні засоби, визначити до якого літературного жанру належить відповідний текст, пояснити окремі вирази з стилістичної точки зору, потім скласти власний твір на дану тему та працювати над текстом з морфологічної точки зору.

Після написання письмових робіт, учні та викладачі мали нагоду відвідати туристичні атракції Тіміського повіту. Голова Тіміської філії Союзу українців Румунії Юрій Глеба, який посприяв у організації Національної олімпіади з української мови та літератури сказав, що за підтримки проводу СУР комітет Тіміської філії запропонував учасникам олімпіади цікаві екскурсії до пригодницького парку у Гернякові, центру верхової їзди, курорту Бузіаш, та до

210 РІЧНИЦЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Є. П. ГРЕБІНКИ ВІДСВЯТКУВАЛИ В КЛУЖ-НАПОЦІ

У Клу́ж-Напо́ці українська громада 2 квітня зібралася відсвяткувати 210 річницю від дня народження першого визначного українського байкописця, а також письменника, перекладача, видавця та громадського діяча Євгена Павловича Гребінки (1812-1848). За 15 років літературної діяльності він надрукував понад 40 повістей, романів та оповідань. Окремі твори Гребінки перекладено болгарською, польською, сербською, угорською, чеською мовами. Євген Павлович своєю творчістю та громадською діяльністю, на думку фахівців, займає «помітне місце в українській літературі серед попередників Т. Г. Шевченка».

Святкування Гребінки, як і інші подібні заходи в Клу́жі, було організовано Союзом українців Румунії в співпраці з відділом української мови та літератури при Департаменті слов'янських мов Філологічного факультету Клузького університету імені Бабеша-Бойоя. Ведучий і голова місцевої філії СУР пан І. Гербіл попросив присутніх, в першу чергу, вшанувати хвилиною мовчання пам'ять загиблих мирних жителів і військових під час російської загарбницької війни на Україні. Продовжуючи захід, пан доцент коротко розповів про всім відомий і дуже популярний романс «Очи черные...», який виконували ряд відомих світових зірок. Не всі ж знають, що текст цього музичного твору написав, закоханий у свою майбутню дружину, Євген Гребінка. Далі пан Гербіл нагадав головні етапи з життя і творчості цього творця, а також про його діяльність як активіста та організатора української громади в Петербурзі. Більш детально про літературну діяльність Є. Гребінки, який «створив багато оригінальних і перекладних творів українською і російською мовами, байок, романів, повістей, оповідань, нарисів» йшлося у його доповіді на тему: «Особливості творчості Євгена Гребінки».

«В українських поезіях Гребінки, написаних у народнопісенних традиціях і позначених романтичним колоритом, у журливих, елегійних тонах оспівуються мотиви нерозділеного кохання, почуття розлуки, зради, душевних страждань, неможливості досягнення щастя в реальному житті» - зазначив доповідач. Було розглянуто також тематику поезій на російській мові та їхні особливості. Окрему

увагу було звернено на твори присвячені історичному минулому України, які були «написані як за історичними матеріалами, так і на основі національних народних переказів». «Емоційний характер і ширість більшості поезій Гребінки забезпечили їм широку популярність. Не тільки окремі українські, а й деякі російські вірші ще за життя письменника стали народними піснями» – виділив пан Гербіл. Далі йшла мова про тематичний розподіл прозових творів Гребінки та про українську тематику в деяких з них. Доповідач, підводячи підсумки, підкреслив: «Як і твори Квітки-Основ'яненка та Гоголя, прозові романтичні твори Є. Гребінки позначені ідейно-художнім осмисленням історичної української дійсності, поетизацією героїчного минулого, виразним народнопоетичним колоритом. Вони відіграли важливу роль у формуванні й розвитку в українській літературі нового, романтичного стилю та мали позитивний вплив на творчість П. Куліша, О. Стороженка, Марка Вовчка».

Протягом заходу прозвучали декілька найкращих байок Гребінки, які зачитали учасники української громади. Значна їх частина присвячена осміянню загальнолюдських вад – чванства, скупості, хвалькуватості, невігластва, розбещеності тощо. Байки Гребінки відрізняються лаконізмом, відсутністю довгих описів та подробиць. Вони стали своєрідним еталоном цього жанру в подальшому розвитку української літератури.

Про вплив Євгена Гребінки на становлення, на перші творчі кроки Т. Г. Шевченка йшла мова в роботі старшого лектора М. Гербіл «Євген Гребінка і Тарас Шевченко». Вона виділила, що «поет-романтик і видавець, «первоцвіт українського відродження» Євген Гребінка» відіграв особливу роль у долі великого Кобзаря. На думку дослідників саме молодий Гребінка ознайомив Шевченка з рядом важливих книг, ввів у коло українського літературного квіту, брав участь у його викупленні з кріпацтва. «Мабуть, Гребінка першим помітив і непересічний поетичний хист Шевченка», – зазначила доповідачка. Євген Павлович активно займався клопотаннями на рахунок виходу у світ першої збірки Шевченка у 1840 році. В наступні роки митці разом подорожували Україною, відвідували старих знайомих та зав'язували нові приятельські відносини.

«Кобзар був щиро вдячний Є. Гребінці за допомогу й прихильність, намалював його портрет, присвятив йому вірш «Перебендя». У свою чергу, Гребінка до п'яти розділів свого роману «Чайковський» узяв епіграфи з творів Шевченка», зазначила викладачка. Та на те виглядає, що їхні подальші шляхи розійшлися по досі не з'ясованих причинах. На жаль «листування між письменниками не виявлено, ніяких згадок про Гребінку немає ні в «Щоденнику», ні в листах Шевченка до інших осіб». Для дослідників ж незаперечним залишається величезний вплив зустрічі молодого Шевченка з Є. Гребінкою. Так само як і те, що його творчість «відіграла визначну роль у розвитку нового українського письменства».

На завершення організатори вже традиційно провели чергову презентацію книг, які видає Союз українців Румунії з науки, критики та різних галузей літератури. На цей раз першими були романи «Передодень» та «Ранок» з трилогії «Свято» українського письменника з Буковини Корнелія Ірода, який пише як румунською так і українською мовами. Його романи можна читати і як окремі твори і як частини трилогії. Автор є «однією із чільних постатей сучасної української літератури Румунії, член Спілок письменників Румунії та України.» На думку Тамари Носенко, він є «одним із найяскравіших представників так званої золотої хвилі українського красного письменництва Румунії».

Перевидання романів «Не тяжко крука вбити» та «Банальні ночі» Юрія Лукана вийшло у 2021 році. Автор є виходцем з буковинського села, який працював викладачем румунської, української та російської мов поблизу Сучави. За написання своєї трилогії романів взявся, коли йому було вже 40 років. На думку М. Михайлюка, «Юрій Лукан ... поставив перед собою ціль закласти у будову сюжету життєвий і фактичний матеріал, переконливі конфліктні ситуації, ..., окреслити повнокровно другорядні дійові особи позитивної чи негативної структури.» і йому це вдалося. Його книги варті перевидання, «бо з описаних... подій одні вже стали історією (колективізація), а другі, що стосуються сільського побуту, – ... забуваються», – зазначив у передмові письменник М. Михайлюк.

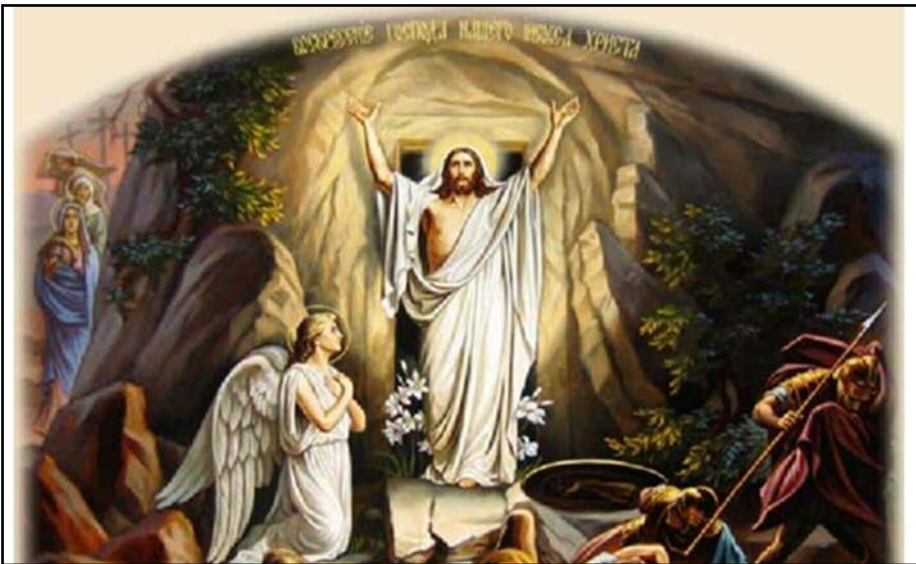
Усі ці митці слова – Гребінка, Ірод чи Лукан – намагалися у своїх творах правдиво передати своє бачення життя та людей у ньому. Наше ж головне завдання – їх читати, їх не забувати і навчатися від них. І саме для цього проводяться зустрічі, організовуються події та перевидуються книги.

ПАСХА – ПЕРЕХІД ДО ВІЛЬНОГО, НЕЗАЛЕЖНОГО ЖИТТЯ

Саме слово «Пасха», по-єврейськи песах, означає перехід. 3400 років тому відбувся вихід єврейського народу зі стану рабства Єгипта і перехід до вільного, незалежного життя – відбувся свого роду перехід від смерті до життя, відбулось воскресіння його національного життя. Церква цю древню подію, як і багато іншого з історії Старого Завіту, розглядає як прообраз того переходу від смерті гріха до життя вічного, який здійснив Христос всьому людству Своєю хресною смертю і Воскресінням. Тому святкування Воскресіння Христового називається також Пасхою.

«Христос Воскрес!» Дійсно вся суть, вся глибина, весь сенс християнської віри в цих словах, за словами апостола Павла, якщо Христос не воскрес, то марна віра наша (1 Кор. 15, 17).

«Якщо ж Христос не воскрес, тоді віра ваша марна: ви все ще в гріхах

ваших», то що означає це для нашого, для мого життя тут? Якщо віруючий в період посту хоча б трохи потрудився над собою, утримувався і в їжі, й у вчинках, і в думках, і в словах, каявся в порушеннях заповідей Євангелія, сповідався і причащався, то неодмінно побачить, відчує, що таке Пасха Христова. Якщо ж в тому не було утримання, не було спонукання себе до молитви і правильного життя, то, швидше за все, така людина нічого і не відчує. Просімо ж Воскреслого Христа, щоб дарував нам Свою ласку, благословення у житті і трудах наших, на славу Божу і спасіння дум, на радість святої Церкви, щоб дарував нам мир і спокій в державі на благо нашого народу. Сьогодні спасіння світові видимому і невидимому! Христос воскрес із мертвих, – і ви воскресіть з Ним. Христос у своїй славі, – виходьте і ви. Христос із гробу, – визволяйтеся від кайданів гріха. Відкриваються двері пекла, нищиться смерть, відходить старий Адам, довершується новий: «Тому, коли хтось у Христі, той – нове створіння» (2 Кор. 5, 17), – обновляйтеся!

ВОІСТИНУ ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Протосінгел, д-р **Ігнатій БОЧКОРЕК**,
старець Українського Православного Монастиря
Св. Івана Хрестителя – Рускова, Марамуреш

З'ЯВЛЕННЯ ХРИСТА ПІСЛЯ ВОСКРЕСІННЯ

Світле Христове Воскресіння – найбільше християнське свято. Всі православні християни світу відзначають Великдень у ту саму неділю, як встановили Святі Отці на першому Вселенському соборі. Воскресіння Ісуса із гробу, момент, коли Ісус встав із мертвих і вийшов крізь зачинений гріб, ніхто з поміж людей не сподобався бачити, але Христос з'явився учням своїм, жінкам-мироносицям та іншим людям, які свідчили, що бачили Його Воскреслим, щоб і ми вірували цю велику Тайну Божу, яку Бог створив для нашого спасіння. Протягом сорока днів, яких Він побував між людьми після Воскресіння, Христос з'явився більше разів. Я розповім про кілька з них. Ісус являється Марії Магдалині. Марія була та, яка дуже рано пішла до гробу і побачила камінь відвалений, а гріб порожній. Вона подумала, що хтось взяв тіло Ісусове та стояла біля гробу і плакала. Нахилилася до гробу і там побачила двох ангелів, які запитали її, чому плачить? А вона відповіла їм, що хтось взяв тіло Ісуса і не знаходить Його.

Коли обернулась, Христос розмовляв із нею, але вона не впізнала Його доти, доки не закликав її на ім'я Маріє! Вона впізнала Його по голосу і закричала: «Учителю!» (Йоан 20, 11-18). Ісус Христос являється учням по дорозі до містечка Емауса. Третього дня після Воскресіння два Христові учні йшли з Єрусалиму до Емауса. По дорозі прилучився Ісус до них і запитував їх про що вони говорять і чому вони сумні. Вони Йому розповіли про те, що сталося в Єрусалимі, але їхні очі були «закриті», та вони не впізнали Ісуса. Коли дійшли до Емауса, вже вечоріло. Учні запросили Христа переночувати, і коли сіли вечеряти, Ісус взяв хліб, поблагословив, розломив і дав його учням їсти. Тоді відкрилися їм очі і вони впізнали Ісуса, але Ісус зник їм з очей, але вони радісно повернулися до Єрусалиму і розповіли Апостолам, що Христос Воскрес! (Лк. 24, 13-43) Ісус Христос являється зібраним десятком Апостолам. Апостоли, крім Томи, були зібрані того вечора в одному домі, й там увійшов Ісус крізь замкнені двері та сказав їм: «Мир вам!» Вони злякалися але й зраділи, побачивши Господа. Ісус Христос являється і Томі. Апостоли оповідали Томі, як вони бачили Господа і як Він зайшов до них у дім, але апостол Тома не міг вірувати те, що вони йому оповідали. Після вісім днів, коли вони знову були у закритому домі, й Тома був з ними, Ісус знову їм являється і запрошує Тому, щоб клав руку в ребро проколоте, що би вірував у Нього. Тоді Тома виголосив: «Господь мій і Бог мій!». Ісус сказав йому: «Побачив Мене, то й віруєш. Щасливі ті, які, не бачивши, увірували!» (Йоан. 20, 21-29) Щасливі є ми, всі християни, які не бачили те, що бачили жінки-мироносиці та апостоли, але ми віримо в те, що вони свідчили для нас, визнаючи Христа, немов Апостол Тома: «Господь наш і Бог наш»!

отець **Іван ЮРЧА**

ЛЮБОВ ПЕРЕМОЖЕ ВІЙНУ!

(Закінчення. Поч. у н-р 7-8/2022)

Іх провели та допомогли пройти спеціальні коридори, створені для перетину пішки. Пройшовши відчутну відстань близько 3 кілометрів пішки, десть там за українською митницею, важко було знайти безпечніше місце серед машин. В кінці черги на Анастасію чекали її батьки. Там, у перший день війни, у день Драгобете, небо України було сповнене вибухів, громи яких лунали й на митниці Порубне.

Чому була потрібна ця зустріч у таких несприятливих умовах? По-перше, щоб поважати традицію, яка вимагає згоди батьків на шлюб, а з іншого боку, потрібно було отримати від них низку документів, необхідних для подання справи до Управління цивільного

стану в м. Яси. Час пролетів швидко, після обіймів і рекомендацій батьки погодилися. Вони сказали те, що мали сказати, кількома словами й з великою емоційністю склали план дій на наступний період, взяли принесені документи й зі сльозами на очах розійшлися, бажаючи один одному, щоб це «божевілля» закінчилося якомога швидше, і дочекатися якнайскоріше кращих днів, щоб могли насолоджуватися разом. Разом помолилися, бажаючи доброго Бога, щоб захистив батьків Анастасії, які залишилися в Чернівцях. Там вони зробили свої перші спільні фото.

Настав час повертатися, бо Тео пообіцяв працівникам митниці, що вони не будуть довго затримуватися на території України, і вони повернулися: діти – до країни, яка перебуває під захистом НАТО; батьки – до Чернівців, країни війни.

На зворотному шляху дорога була складнішою, було багато людей, які в'їжджали до Румунії пішки з дітьми й лише з невеликою ручною поклажею. Того ж дня вони повернулися в Яси, бо їхні пригоди не закінчилися. Треба було поїхати до посольства України в Бухаресті для інших формальностей, необхідних у подібних ситуаціях, але про це в наступній статті. У дискусії з ними вони пообіцяли мені, що в майбутньому, коли ситуація дозволить, вони будуть ще більше залучені до заходів які будуть організовані Яською Філією, за що ми їм наперед дякуємо...

Нехай Бог їх оберігає і допоможе з'єднати свої долі.

Голова Яської філії СУР
Віктор ГРИГОРЧУК

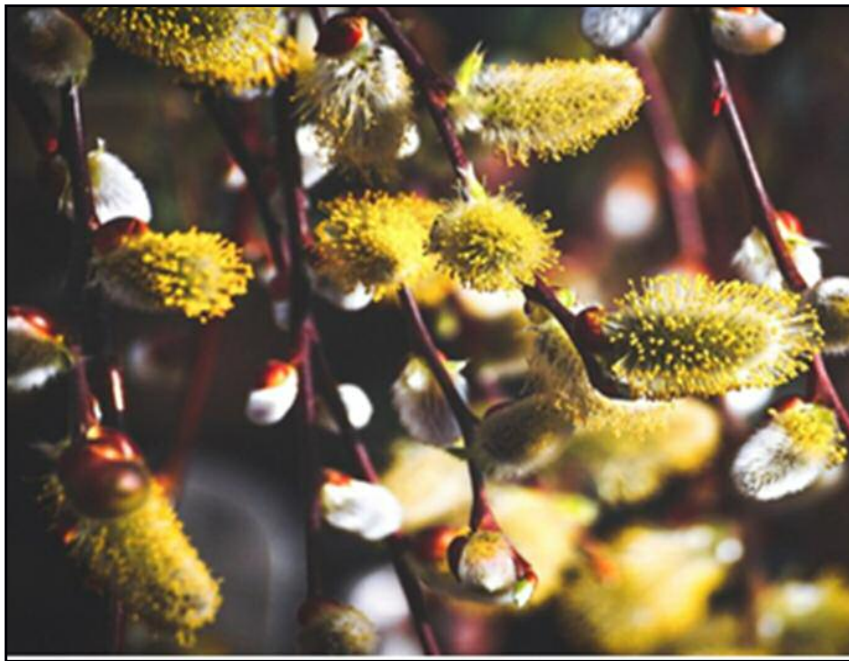
Весна, весна, Вербна Неділя

Весна, Великодній піст, радість, яка охоплює природу, яка воскресає навкруги, християни чекають Воскресіння Господнє

– Паску. Але насамперед християни зі всього світу відзначають велике свято, а саме Вербну Неділю. Ця дата нагадує нам Вхід Господній в Єрусалим. Вербна Неділя – це радісне, традиційне, світле і веселе свято. В цей день все приготується, убиратиметься, радіє, розквітає, щоб зустрічати радість світлих і радісних свят Воскресіння Ісуса Христа. Традиційно. В цей день освячують вербові гілки, що символізують пальмове листя, яким зустрічали тріумфально Ісуса Христа мешканці Єрусалиму і вимовляли: «Оса-на Сину Давидовому! Благословенний, хто йде в Господнє Ім'я! Оса-на на висоті!» (Матей- 21, 9).

На Вербну Неділю християни беруть гілки верби, зранку ідуть до церкви на службу божу і освячують її. Ще є традиція, коли вертаються додому, беруть освячену гілку і б'ють по голові один одного, кажучи: «Не я тя б'ю, верба тя б'є,

віднині за тиждень буде Великдень».! Таким чином українці вітають один одного зі святом та бажають здоров'я і щастя у родині.

Вербна Неділя – брама, скрізь яку переходимо, щоб дійти щасливо і весело до свята Воскресіння Ісуса Христа.

Вербні гілки вбрані в одязі весни, вони символізують очищення душевне людини, яка відчувається легшою і прямує до святи-ні зустрічати Воскресіння Господнє.

На Мараморощині наші українці ще називають Вербну неділю: «Мицьковою неділею». Вербна мицькова стала священним символом свята, в яке християни вірують в її силу в здоров'ї і в плодючість худоби.

Освячену вербу ставлять в город, коли надходять погода, гроза і тучі. Теж освячену вербу – не топтати, бо це великий гріх, її треба заломити.

Вербна Неділя цього року випадає на 17-е квітня, а через тиждень, 24 квітня, святкується Воскресіння Господа Ісуса Христа – Великдень.

Людина, як чутлива істота, яка відчуває дуже скоро все, що відбувається в навколишньому середовищі, веселість або смуток, тепло або холод, все це переживає. Коли погода погана відчувається в людській істині. Але коли погода гарна, сонячна, то і у повітрі відчувається радість, яка пливе навкруги і в душі людини. Християнські свята мають свою чарівність, яка хвилює душу в її глибині.

Пальмова гілка відома емблема слави, перемоги, тріумфу.

Микола ДУТКА

Бог у день Суду засудить грішників, тих, які не шукають благодаті Божу

У природі людській властиво грішити, тому що з того часу, як Адам переступив заповідь Божу, це єство стало немічне, і не може не грішити. (Немічне воно є тому, що не надане з неба розумною силою Святого Духа, яка називається благодаттю Господа нашого Ісуса Христа; благодаттю ж називається тому, що дарував людині через одну віру і за добрі діла).

Напроти, єству ангельському властиво не грішити, тому що ангели сильні Духом і одягнені в Божественне одіяння Духа Святого, без якого неможливо не грішити. Тому, коли Бог сяде на Престолі судити світ, тоді засуджуючі грішників за те, що грішили, засудить їх найбільш за те, що не зверталися до Бога Всевишнього, як немічні, так і такі, що грішать через неміч, і не благали Його послати їм з неба благодаті Духа Всесвятого і позбавити їх від немочі і дарувати їм силу не грішити.

«Тому як через одного чоловіка ввійшов у світ гріх, і з гріхом смерть, і таким чином смерть перейшла на всіх людей, бо всі згрішили (До Римлян 5, 12)». Бо, що роблю, не розумію; Я бо чиню не те, що хочу, але що ненавиджу, те роблю (Римлян 7, 15). Із цієї ж причини ніхто з нас не повинен захоплюватися накопиченням. Бо яка вигода на-

бувати те, чого не візьмемо з собою? Чому б не набувати нам краще те, що із собою можемо взяти, як от: розсудливість, справедливість, цнотливість, мужність, любов, убогість, віру в Христа, не гнівливість, страннолюбів? Здобувши ці чесноти, ми знайдемо їх попереду себе, адже вони приготують нам пристановище на землі лагідних. Ніяка злість не приходить до нас без волі Божої, сам себе осуджуй у всьому, брата свого не осуджуй, рахуй себе за останнього, і що ти земля та в землю повернешся.

Три слова здобудь для себе назавжди, кажучи: «Прости, благослови і молись за мене грішного».

Протосінгел, д-р Ігнатій БОЧКОРЕК,
старець українського православного
монастиря Св. Івана Хрестителя, Рускова, Марамуреш

Михайло ВОЛОЩУК

Шукаю тебе

Шукаю тебе, моя люба, всюди,
Як зорю нічної пори,
Як радості вічної люди,
Як птахи щодня висоти.

Шукаю тебе в день і вночі,
Як променів світлих душа,
Так, як красоти, людські очі,
Як орел в степу джерела.

Шукаю тебе в теплім гаю,
Як гнізда втомлені журавлі,
Як мрія буйного врожаю,
Як серце кохання в красі...

Шукаю тебе між цвітами
В зелених високих лісах,
Так, як немовля своєї мами,
Як чистих небес кожний птах.

Шукаю тебе не від вчора
З бажанням, щоб тебе знайти,
Й молюсь, щоб не була ти хвора,
А була, як у квітні сади...

Шукаю тебе безумомно,
Навіть у дивнім сьайві чудес,
Шукаю тебе, люблю, скромно
Як слуги своїх баронес.

Шукаю тебе, наче лев,
В лісах безпечних джерел,
Як олені доли зелені,
Як вірна людина капел.

Буду тебе завжди шукати,
Як Господь безгрішних щодня,
Бо хочу, як колись, кохати
Твою красу усе життя.

Країни G7 планують посилити тиск на росію та поступово відмовитися від її нафти

Президент України Володимир Зеленський зустрівся у відеоформаті з лідерами країн «Великої сімки»

8 ТРАВНЯ 2022,
Фото: Rexels

Що сталося. Країни G7 – Велика Британія, Канада, Франція, Італія, Японія, Німеччина та Сполучені Штати Америки – обіцяють посилити тиск на росію та відмовитися від її нафти.

Джерело. Про це йдеться у спільній заяві лідерів країн G7.

Деталі. За підсумками зустрічі лідери країн «Великої сімки» заявили, що продовжать надавати військову та оборонну допомогу ЗСУ, підтримувати Україну фінансово, протидіяти російській пропаганді, а також пообіцяли докласти всіх зусиль, щоб притягнути до відповідальності путіна та його поплічників – зокрема самопроголошеного президента Білорусі Олександра Лукашенка.

У спільній заяві лідери G7

оголосили, що зобов'язуються:

- поступово відмовитися від залежності від російської енергії, зокрема шляхом поступового припинення або заборони імпорту російської нафти;

дів проти російських банків, пов'язаних зі світовою економікою та системно критичних для російської фінансової системи;

- продовжувати відбивати спроби російського режиму

- вживати заходів, щоб заборонити або іншим чином не допустити надання ключових послуг, від яких залежить росія. Це посилить ізоляцію росії в усіх секторах її економіки;

- продовжувати вживати захо-

поширювати свою пропаганду;

- продовжувати й посилювати кампанію проти фінансових еліт і членів їх родин, які підтримують путіна та «розтринькують ресурси російського народу».

Лідери «Великої сімки» разом з ООН закликають росію припинити блокаду та будь-яку іншу діяльність, яка перешкоджає українському виробництву та експорту харчових продуктів відповідно до міжнародних зобов'язань України, інакше це розцінюватимуть як атаку на продовольчу безпеку світу.

Також у G7 пообіцяли активізувати зусилля, щоб допомогти Україні зберегти виробництво та експортувати товари, зокрема й альтернативними маршрутами.

Бекграунд. Нагадаємо, прес-секретарка Білого дому Джен Псакі заявила у п'ятницю, що час відеоконференції у неділю напередодні дня Перемоги у росії обрано навмисно. Деякі офіційні особи США та Заходу вважають, що 9 травня путін може офіційно оголосити війну Україні та мобілізацію.

(<https://mind.ua/news/20241050-krayini-g7-planuyut-posiliti-tisk-na-rosiyu-ta-postupovo-vidmovitisya-vid-yiyi-nafti>)

Київський міський голова Віталій Кличко отримав від Світового Конгресу Українців нелетальне тактичне спорядження вартістю майже 5 млн доларів США

Київ – Мер Києва Віталій Кличко отримав від Світового Конгресу Українців партію бронежилетів і шоломів на суму понад 4,75 мільйона доларів США (6 мільйонів канадських доларів), зібрану в рамках кампанії #UniteWithUkraine. Це – частина суми у понад 21 млн доларів США (27 млн канадських доларів), що вже була зібрана по всьому світу. Доставка спорядження відбувається з території Польщі до прифронтової зони в Україні завдяки наполегливій і скоординованій праці волонтерів.

«Я хочу особисто подякувати Світовому Конгресу Українців, який зробив можливим постачання цього спорядження, – сказав Віталій Кличко. – Ця допомога надійшла у вирішальний час для наших захисників, і ми негайно відправляємо її нашим сухопутним військам, аби вони могли продовжувати відбивати російське вторгнення. Я прошу всіх, хто нас підтримує, робити сильні пожертви, щоб ми могли і надалі отримувати це спорядження у ще більших обсягах там, де воно найнеобхідніше».

Партія спорядження містить:

- 5000 бронежилетів
- 5000 шоломів
- 10 000 балістичних плит

Після 10 тижнів боїв це спорядження як ніколи важливе для стримування жорстокого російського вторгнення. У той час, як

мужні захисники України щодня ризикують своїм життям заради свободи, гідності та демократії в Україні, Світовий Конгрес Українців хоче подякувати всім причетним до цієї поставки – і тим, хто робив пожертви, і тим, хто безпосередньо доправляв допомогу в Україну.

(На фото: український військовий обіймає Кличка, дякуючи за нове захисне спорядження.)

«Я надзвичайно пишаюся тими результатами, які принесли зусилля Світового Конгресу Українців у цей найскладніший для нашої країни час, і сьогоднішня поставка стала нашим вкрай важливим досягненням, – сказав президент SKU Павло Грод. – Звичайно, хотілося б, аби нам не довелося докласти цих величезних зусиль, і щоб ця безглузда війна не відбулася, але всі волон-

тери та прихильники SKU показали себе рішучими та стійкими».

Світовий Конгрес Українців вітає будь-які можливі шляхи підтримки, що допоможуть забезпечити героїчних захисників України життєво необхідним спорядженням.

Про #UniteWithUkraine

Ініціатива Світового Конгресу Українців #UniteWithUkraine є глобальною фандрейзинговою ініціативою, яка дає змогу будь-кому і будь-де надавати свою підтримку українському народу в його боротьбі за свободу, права людини та демократію. Зібрані кошти використовуються для задоволення різноманітних потреб людей на передовій, зокрема в індивідуальних аптечках IFAK, бронежилетах і балістичних шоломах, окулярах нічного бачення, обладнанні для зв'язку, паливі тощо.

SKU також здійснює глобальну координацію та логістичне забезпечення допомоги, яку надає світове українство та інші НУО.

Про Світовий Конгрес Українців

Понад 55 років SKU є голосом світового українства. Представляючи інтереси 20 мільйонів українців, що проживають у більш ніж 60 країнах світу, SKU активно підтримує права людини та демократію в Україні. SKU визнана Економічною і соціальною радою ООН як неурядова організація зі спеціальним консультативним статусом та має статус міжнародної неурядової організації при Раді Європи.

До уваги учнів і студентів!

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

**(Життя і творчість. Формування світогляду письменниці.
Вплив європейської культури, українського феміністичного
руху. Її проза – зразок раннього українського модернізму.
Жанрові особливості, провідні теми та ідеї.
«У неділю рано зілля копала»)**

(Закінчення. Поч. в попередньому номері)

У повісті «У неділю рано зілля копала» побудована на відомому сюжеті популярної в народі пісні Марусі Чурай про Гриця, який покохав двох дівчат і помер перед самим весіллям від трунку. Непостійність Гриця, роздвоєність його почуттів у ставленні до гордої Тетяни й м'якої, ніжної Настки – це ті причини, що привели хлопця до передчасної смерті. Сподівання Тетяни не справдилися, і вона, оберігаючи свою любов, намагаючись подолати те лихо, що «у нім сховалось», не із своєї волі стала причиною загибелі коханого.

Бюст письменниці зустрічає відвідувачів Музею-Садби в селі Димка

Важливу роль у повісті виконує й історія життя матері Грицька – циганки Маври. Завдяки цьому образу письменниці вдалося розкрити морально-етичні норми, якими жив циганський табір. Отже, у творі переплелось життя двох народів – гуцулів і ромів, у цьому й полягає новизна в інтерпретації відомого мотиву Марусі Чурай. В повісті «У неділю рано зілля копала» бачимо модерністське осмислення духовних основ селянського життя.

Криниця що знаходиться у дворі біля будинку

За характером зображення персонажів, змалювання пейзажів твір поєднує

неоромантичне звучання з імпресіоністичною поетикою. Хоча повість за способом зображення й епічна, проте в ній виразно звучать також ліричні (емоційність поведінки персонажів) і драматичні (внутрішні монологи, діалоги, полілоги) ноти.

Характерні ознаки індивідуального стилю письменниці – визначальний психологізм і ліризм. Серцевина її творів будь-якої тематики – не зовнішній світ подій, суспільних чи побутових процесів, а внутрішній світ людини в усіх його виявах, аж до глибин позасвідомого зіткнення кількох «Я» в одній особистості; а також найтонше, найдокладніше вираження всього спектру емоцій людини.

Тематика твору: Розповідь про кохання з усіма його виявами (на фольклорній основі). Фольклорна основа твору підкреслюється казковим зачином: «Се було давно. Через те не знає навіть ніхто назвати місцевість, де склалася подія...». У повісті романтико-пригодницький сюжет (циганка, покарана за подружню зраду і розлучена з дитиною, зустрічається з сином через двадцять років і через фатальний збіг обставин стає винуватицею його смерті).

Сюжетний ланцюжок:

I лінія – трагічна – доля циганки Маври, яка карається за подружню зраду – поневірвання її батька, музика Андронаті, вигнаного з табору.

II лінія – романтична – кохання Гриця, сина Маври, до Тетяни й Настки, заснована на мотиві відомої пісні.

– У повісті здійснюється спроба розкриття універсальної та наскрізної для твору в цілому теми провини та покарання за неї.

– У чому ж провинна циган? (Відмова у відпочинку Марії та Йосифові із новонародженим Ісусом під час утечі від переслідувачів, затаврування циганського роду на вічні мандри у неспокої, постійний пошук пристановища).

Померла письменниця 21 березня 1942 року. Письменницю поховали, як вона й хотіла, у родинному склепі на Руському цвинтарі. На честь Ольги Кобилянської відкрито меморіальний музей у Чернівецькій області, у селі Димка (у будинку, де вона жила) (Фото цього будинку, який зараз є музеєм, зображені нижче). Також її ім'я присвоєно Чернівецькому драматичному театру.

Цікаво знати!

– Видатна українська письменниця прожила в Чернівцях понад 50 років.

Задній вхід у будинок

– У Чернівцях діє єдиний в Україні літературно-меморіальний музей письменниці, розміщений у будинку, де Ольга Кобилянська жила з 1925 року до самої смерті.

– На основі реальних подій, які трапилися осінню 1894 року в селі Димка (Чернівецька область), письменниця написала повість «Земля», яку завершила 1901 року.

– Ольга Кобилянська закінчила 4 класи школи, а свій високий рівень знань досягла самотужки.

Пам'ятник Ользі Кобилянській у місті Чернівці.

– Цікаво, що Ольга Кобилянська підписувалася «Кобилянська», бо саме таке написання започаткував її батько.

Наталія БУРДУЖА
Фото авторки

Справжній друг пізнається в біді

(Закінчення. Поч. на 2 стор.)

Узборі та постачанні гуманітарної допомоги нам допомогли і далі допомагають державні установи, зокрема, Префектура повіту Сату Марє, Повітова рада Сату Марє, Повітова лікарня Сату Марє та інші лікарні та аптеки, Торгово-промислова та сільськогосподарська палата Сату-Марє, Генеральний шкільний інспекторат та навчальні заклади міста Сату Марє: Німецький ліцей, Коледж імені Лучіана Благі, Коледж імені Константіна Бринковяну, Коледж імені Мірчі Еліади, а також школи населених пунктів Мікула, Тарна Марє, Турц та інших. Подарували гуманітарну допомогу також мерії сіл Мікула, Тарна Марє, Ардуд, Медіешул Ауріт, Бельтюг, Ветіш, Терешешті, Турц та інші, неурядові організації Сатумарського повіту, серед яких: Асоціація «Християнського центру Сату Марє», Сатумарська асоціація «Батьки для дітей» та неурядові організації з-за кордону, зокрема з Німеччини, Австрії, Швейцарії, Бельгії, церкви різних конфесій нашого повіту, але і пересічні люди Сату-Марського повіту і всієї Румунії та закордону».

Благодійний фонд під назвою «За мир в Україні та солідарність з українським народом»

«Чимало з них зробили пожертву в благодійний фонд під назвою «За мир в Україні та солідарність з українським народом», який був відкритий Союзом українців Румунії для надання гуманітарної підтримки громадянам України в постраждалих від конфлікту зонах. Від імені Сату-Марської філії СУР хочу подякувати членам нашого комітету, зокрема першому заступнику Василеві Бучуті, перекладачам, волонтерам, водіям, друзям та всім тим, хто з 26 лютого невтомно працюють, щоб допомагати українським біженцям та Україні», – уточнила голова Сату-Марської філії Союзу українців Румунії Ірина-Люба Горват.

«Ваша допомога для нас наразі безцінна»

Ольга Журавська-Товмач з Київської області, начальник управління економічного розвитку виконавчого комітету Української міської ради висловила свою щирі подяку за отриману гуманітарну допомогу для цивільних та військових: «Перш за все хочу подякувати всім іноземним партнерам, які не стали осторонь, не стали просто спостерігачами усього того звірства, що відбувається зараз в Україні і допомагають нам на гуманітарному фронті. Одними з перших, хто простягнув руку допомоги, – це члени Сатумарської філії Союзу українців Румунії. Саме з Румунії до нашої української громади надійшла перша гуманітарна допомога для цивільного населення: підгузки, засоби особистої гігієни, їжа, вода. А потім допомога стала ще суттєвішою, румуни почали передавати нам допомогу у

вигляді медичних засобів, карематів, спальних мішків, ліхтариків, акумуляторів, одягу та інших важливих речей у час війни. Ваша допомога для нас наразі безцінна, адже ми відчуваємо підтримку і це додає цивільним жителям – віри, а військовим – сили. Ми віримо, що добро завжди перемагає. І добро повертається до тих, хто робить добрі вчинки. Дякуємо вам за ваші добрі серця».

«Я вдячна вам за гуманітарну допомогу, яка надійшла від вас до України»

Директорка Хустської спеціальної школи І-ІІІ ступенів Закарпатської обласної ради та депутат Вишківської селищної ради Жанна Микитюк, у свою чергу, висловила свою вдячність румунам та СУР за надану підтримку: «З 24 лютого 2022 року Україна перебуває під російською агресією. Мільйони евакуйованих осіб, сотні тисяч постраждалих, зруйнована значна територія України, на жаль, це наші реалії. З початку війни румуни активно включилися допомагати нашій Україні. Сьогодні висловлюю щирі вдячності вам, шановні румуни, працівники Союзу українців Румунії, Повітова філія СУР за те, що ви разом з нами переживаєте це горе. Ви активно вболіваєте за нас. Я вдячна вам за гуманітарну допомогу, яка надійшла від вас до України. Саме завдяки вам ми змогли передати найнеобхідніші речі, продукти харчування, засоби гігієни та інше до тих, які найбільше потребували цього у цей складний час. Це Київ, Київська область, Чернігів, та інші населені пункти. Ви допомогли продуктами харчування та іншими засобами й нашій школі, яка стала прихистком багатьох дітей сиріт, переселенців з Донеччини. Щиро дякую вам! Сподіваюсь, що це горе закінчиться в нашій державі. Слава Україні! Спасибі вам!».

«Чимало дітей з України записалося у школи Сату-Марського повіту, а українські біженці працевлаштовуються на роботу»

Чимало дітей з України записалося у садках та школах Сату-Марського повіту, зокрема у місті Сату Марє, у Негрешті Оаш, Чертези, Ботіз, Мікула, – стверджує голова Сату-Марської філії Союзу українців Румунії Ірина-Люба Горват: «Українські школярі мають можливість ходити на уроки та на різноманітні заходи у населених пунктах тимчасового проживання, брати участь у різних позашкільних заходах. До школи імені Геллера Шандора у селі Мікула також ходять діти з України. Тут їм дуже подобається, тому що багато учнів та викладачів розмовляють українською мовою, вони будучи етнічними українцями. Діти з України беруть участь у різних заходах, організованих неурядовими організаціями. Наприклад, нещодавно для них була організована подія у торговому центрі міста Сату Марє. Діти та матері мали можливість трохи розвеселитися і забути про важкі моменти, через які вони пройшли. Слід уточнити, що багато жінок з України, які розмістилися в українських та румунських

сім'ях Сатумарського повіту, вже влаштувалися на роботу. Вони працюють на приватних швейних фабриках за скороченою програмою, щоб могли піклуватися і своїми дітьми, у перукарнях, ресторанах та інших підприємствах».

«Благодійний концерт «Румунія-Україна. Благовіщення», спрямований на підтримку українських біженців»

«Не востаннє хочу згадати про Благодійний концерт, проведений 25 березня з ініціативи менеджера Сату-Марського центру творчості Роберта Ласло та заступника директора центру Феліціяна Поп. Благодійний концерт «Румунія-Україна. Благовіщення» був спрямований на підтримку українських біженців. Організаторами заходу виступили Сатумарська повітова рада, Сату-Марський центр творчості, Сатумарська філія Союзу українців Румунії та Асоціація письменників Північного Заходу», – зазначила голова Сату-Марської філії Союзу українців Румунії Ірина-Люба Горват.

«Ми висловлюємо нашу солідарність з українським народом»

Солідарність з українським народом висловив також Феліціян Поп, голова Асоціації північно-західних письменників, Сату Марє та заступник директора Сату-Марського повітового центру творчості, ініціатор благодійного концерту «Румунія-Україна. Благовіщення». Він розповідає, як пройшов концерт, спрямований на підтримку українських біженців: «Сату-Марє – прикордонний повіт. Ми – люди, які сотень разів були в Україні, знаємо українську душу та український дух, ми відчули себе зобов'язаними, щоб і через цю подію, виступом народних виконавців та фольклорних ансамблів Сату-Марського повіту, висловили свою солідарність з українським народом, який переживає такі важкі часи. Сотень людей були присутні на концерті у великому залі Будинку культури профспілок м. Сату Марє, серед яких префект повіту Сату Марє, парламентарії нашого повіту, місцеві органи влади. Всі присутні висловили свою солідарність з українським народом. На сцені виступив і вокальний колектив етнічних українців «Голоси Мікули».

На заході був присутній також голова Союзу українців у Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький. Я хотів би відмітити велику заслугу пані голови Сату-Марської філії СУР Ірини-Люби Горват, яка, можу сказати, героїчно працює, щоб весь процес допомоги та приймання біженців у нашому повіті проходив у добрих умовах. Кошти, зібрані на концерті, були передані до благодійного фонду Союзу українців Румунії. Ми сподіваємося, що ці кошти принесуть деяке полегшення людям, які зараз опинилися в скрутній ситуації. Ми далі висловлюємо нашу солідарність з українським народом та сподіваємось, що ми всі навчимося з цього жахливого досвіду, а саме те, яку загрозу становить не лише для України, а й для всієї цивілізованої Європи російське варварство».

НЕВЖЕ *n* УТІН ЗБОЖЕВОЛІВ?

Минуло вже багато часу з тих пір, як неймовірно війна росії з Україною продовжується. Життя людей неньки України стало важким випробуванням. Сотні тисяч людей рушили на Захід, щоб врятуватися, дати притулок своїм беззахисним дітям. В той час, коли діти путіна та його близьких проживають в розкошах в європейських столицях (Лондон, Париж і т. д.) чи за океаном (в США, Канаді), до них війна не торкається. Треба замітити, що багатьом беззахисним українським дітям не буде куди повернутися, бо їхніх будинків і домівок уже немає. Багатьом з них не матимуть до кого повернутися.

Коли історія повторяється, стає катастрофою, можна було очікуватися, що люди навчилися з минулих зазнаних прожитих страждань, зробити все, щоб не повторити пережитих жахів своїх батьків і дідусів, залишилися поодинокими справами, унікальними в історії нещасні випадки. Ми живемо з переконанням, що в XXI столітті ненависть до свого ближнього, до однокровника і навіть до свого народу не може

відроджуватися. Все ж таки, те, що діється тепер в нашому суспільстві, руйнує всі наші переконання. Нам дивно, як це можливо, щоб влада країни попала в руки однієї особи (людини), яка може користуватися перевагою розсуду використовувати власні амбіції, розрахунки, незалежно від наслідків, від тисячів мертвих, від катастроф, які спричиняють трагедії. Ні, санкції інших країн, ні попередження державних голів, ні поради розумних людей не зупиняють війну. Тільки внутрішній масовий тиск, вихід росіян зі стану апатії, байдужності, масовим повстанням російських дружин, які втратили своїх синів і чоловіків у війні, якої прості люди не бажали. Простих росіян ніхто не питав про війну. Народ повинен тільки працювати і підкорятися, одягати військову форму, йти в бій, не знаючи причини і проти кого будуть воювати.

росія втратила в Другій світовій війні вісім мільйонів людей і майже таке саме число людей, які попали в концлагери в Сибірі, або померли із-за сталінського тероризму. Здається, що росії байдуже про велике число своїх синів, які пожегнутувалися,

так, як байдуже про цивільне населення, на яке падають будівлі та бомби.

Демократії тендітні. Завжди знайдеться хтось затятий інстинктом сили, звичайно, особа, яка вилізає на верх тільки завдяки політики, порушуючи принципи здорового глузду, ігноруючи норми прав. Суспільство часто пропонувало такі ворота для для хижих людей. Хто поганий учитель, стає інспектором, недосвідчений і лінивий робітник стає лідером профспілки, дураки хочуть стати шефами і т. д. З іншої сторони маса людей має свою частину провини, тому, що її легко маніпулювати. Вона приглушує вухо до всіх дурниць і може бути легко індоктринованою. Корінь комунізму тяжко вирвати. Існують ще багато людей, які добре жили під час комунізму. Вони та їх потомки чіпляються того режиму. Деякі з них ще гадають, що Советский Союз і комуністичний лагерь відбудується, а росія повернеться до кордонів сталінської епохи. Так багато людей ковтають все, що їм прищеплюють з Кремля, бо призвичаїлися цьому вірити.

Маніфестації проти війни з великих російських міфів мають широкий вплив до народу, це знак, що в свідомості народу щось відбувається, а brutальні репресії, арешти для всіх бувають. Але для всієї країни не стане досить в'язниць!

Віргілій РІЦЬКО

Значення привітання «Христос Воскрес»

Великдень вважається одним із найважливіших свят для християн, тому що в цей день воскрес Ісус Христос. Вітання «Христос Воскрес» можна почути 40 днів, аж до Вознесіння.

Вважається, що коріння вітання пішло ще з часів, коли апостоли раділи, дізнавшись про Воскресіння Ісуса. За писанням Христове Воскресіння відбулося в неділю дуже рано третього дня після смерті Сина Божого. У християнстві яйце є символом Христового Воскресіння, бо із мертвої шкаралупи яйця народжується нове життя, так і Христос вийшов із гробу до нового життя.

Привітання «Христос Воскрес» – це слова Ангела, які він сповістив жінкам-мироносицям, які прийшли помазати Ісуса. Він каже: «Христос Воскрес», не бійтесь! Коли ми вітаємося «Христос Воскрес! – Воістину Воскрес!», то ми тим самим прославляємо Воскреслого Христа.

Христос Воскрес – свідчення віри того, що Спаситель переміг смерть і воскрес «в третій день по писанню», так, як сказано у Символі Віри.

За біблійним сюжетом, Ісус Христос воскрес рано-вранці. Ангел небесний відвалив камінь від гробу Господнього.

На світанку жінки мироносиці Марія Магдалина, Марія, мати Якова та Соломії, прийшли до гробу з пахощами, щоб обмстити тіло Ісуса, але побачили відвалений камінь і порожній гріб. Тоді перед жінками з'явився ангел та сповістив про Воскресіння Господнє.

Святкове вітання «Христос Воскрес! Воістину Воскрес!» лунає по всіх країнах світу, де є наші вірні, які своєю думкою линути до батьківського дому, щоб розділити пасхальну радість.

Воскресіння єднає нас з Воскреслим Господом, робить його присутність у реальному житті.

Христос – це наша сила! Христос – наша Паска!

Бережіть Великоднє свято

Після Великоднього посту, який тривав з 7-ого березня до 23-ого квітня, наші християни приготуються зустрічати великий празник – Воскресіння Ісуса Христа – Великдень. З усіх великих празників нашого церковного року найдавніший, урочистий і радісний – це Великдень.

Святий Григорій Богослов у своєму пасхальному слові каже: „Це празників празник і торжество торжеств, що перевищує всі інші торжества, не тільки людські, але і Христові”. Великдень – це світле, радісне і весняне свято, тому що весною вся природа оживає і все пробуджується до життя.

Найбільше цьому святу радіють діти, тому що з нетерпінням вони шукають шоколадні яйця, які приніс Великодній кролик – символ

цього свята. Однак Великдень це не тільки радість для дітей, але і для нас, людей старшого віку, тому що наші господині печуть паски, фарбують яйця, ставлять у кошик червоне вино, м'ясо, ковбаски, сир, йдуть із кошиком до церкви, де священник освячує їх, потім вертаються додому і разом із Сім'єю весело святкують Великдень.

З цього моменту люди радіють Воскресінню Сина Божого, вітають одне одного словами: «Христос Воскрес! – Воістину Воскрес!». Великдень – перехідне церковне свято. А це означає, що нема його єдиної встановленої дати. Щороку це свято відбувається в різний час. Великдень завжди відзначають у неділю.

Багато з християн не розуміють, чому паска, яйця і червоне вино є символом Воскресіння. Але ж Паска – тіло Христове, вона символізує тривалість процесу народження нового розвитку і зростання. Яйця символізують народження нового життя. Церковне вино також символізує кров Христову.

Любов Божа безмежна. Вона здатна все перенести, все перетерпіти і вмерти, щоб відкрити людині безмежне і цінне життя. Любов – альфа і омега, початок і кінець всього того, що існує. У любові є життя, а життя є світлом людей.

Кров у Біблії – це символ життя і любові. Ісус Христос пролив свою кров на хресті за всіх грішних і неправедних. Цим засвідчив свою любов до людей і просив у Бога Отця прощення всіх наших провин, беззаконь і гріхів. Тому любов має силу захищати і берегти життя від всього нещастя і лиха.

Подія Воскресіння Ісуса Христа завжди була і сьогодні залишається особливою для кожного християнина. А там, де радість, там панує і мир у серці. Із святковим настроєм піднесімо угору серця і з радістю співаймо: «Христос бо воскрес – радість вічна».

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Микола ДУТКА

Національна олімпіада з української мови та літератури у Тімішоарі

(Продовження. Поч. на 8 стор.)

Діти, які пройшли кваліфікацію до національного етапу за результатами отриманими на повітовому етапі, взяли участь у підготовці з навчальної програми поза уроками. На весняні канікули вони продовжили готуватися до олімпіади. Ми цінуємо серйозність та відданість, з якою долучилися наші учні. Сучавські учні повернулися з дуже добрими результатами з Тімішоари, де відбувся національний етап Олімпіади з української мови та літератури.

Вони зібрали плоди своєї праці та принесли радість і задоволення як вчителям, так і своїм сім'ям, які підтримують їх у всіх шкільних заходах. Учні Сучавського повіту отримали II премію у V-му класі, III-тю премію та відзнаку у VI-му класі, III премію у VII- класі, II премію у VIII-му класі, третю премію у IX-му класі, першу і другу премію у X-му класі, I та III премію у XI класі та I та II премію у XII-му класі.

У цій важкій часи нам як ніколи потрібно підтримувати цінність, заохочувати успіш-

ність на всіх етапах шкільного віку, щоб українська рідна мова збереглася в Румунії.» Учениця X-го класу Анна Шойман Ліцею ім. Петру Рареша в місті Сучава, яка отримала першу премію на Національній олімпіаді з української мови та літератури, з максимальною оцінкою 10, поділяється своїми враженнями від участі в олімпіаді: «Я наро-

дилася та проживаю у селі Балківці, де я почала вивчати мою рідну українську мову. Цього року я взяла участь у національному етапі олімпіади з української мови. Сюжети не були важкі і мені вдалося взяти оцінку 10. Мене підготувала пані Делія Мартіняк. Мені дуже сподобалося місто Тімішоара, де відбулась олімпіада, там люди дуже дружні. Я пішла з дому без великих очікувань, але повернулася з новими друзями та дуже добрим результатом. Я пишаюся собою. Я написала твір про людей, які загинули у цій страшній війні. Для мене це був унікальний досвід. Я з нетерпінням чекаю брати участь у наступній олімпіаді.»

Батьки також мають велику роль у підтримці дітей у навчанні. Вчителька Родіка Шойман, мати Анни та Наташи Шойман, які брали участь роки поспіль в олімпіадах з української мови та літератури стверджує, що секретом здобуття дуже добрих результатів з української мови є виховувати у дітей любов до рідної мови ще з дитинства: «Як кожен батько, я теж дуже рада за успіхи своєї дитини, тим більше, що Анна, друга моя дитина, яка має такі успіхи. Її сестра Наташа теж брала участь у конкурсах та олімпіадах і мала гарні результати.

(Далі буде)

СПИСОК ПРЕМІАНТІВ ОЛІМПІАДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЯКА ПРОЙШЛА У ТІМІШОАРІ

I премія

Ковач Микола-Крістіан, V-ий клас, Гімназійна школа с. Ремети, Мараморощина; Колопельник Сіміна-Марія, VI-ий кл., Гімназійна школа с. Ремети, Мараморощина; Бойчук Сабріна-Ірина, VII-ий кл., Гімназійна школа с. Вишавська Долина, Мараморощина; Волошин Іван, VIII-ий кл., Гімназійна школа с. Русь – Поляна, Мараморощина; Клемкович Ясміна-Марія, IX-ий кл., Педагогічний ліцей «Тарас Шевченко», Мараморощина; Шойман Анна, X-ий кл. Національний Коледж «Петру Рареш», Сучава; Петреучан Іван, XI-ий кл., Теологічна Православна Семінарія «Митрополита Дорофтея», Сучава; Скіпор Анна-Марія, XII-ий кл., Технологічний Коледж «Лацку Воде», Сучава.

II премія

Григорчук Чезаріна-Юліяна, V-ий кл., Гімназійна школа Негостина, Сучава; Турчин Андрея-Ніколета, VI-ий кл., Гімназійна школа с. Ви-

шавська Долина, Мараморощина; Самбор Ребека, VII-ий кл., Гімназійна школа с. Вишавська Долина, Мараморощина; Біліворська Лорена-Ясміна, VIII-ий кл., Гімназійна школа с. Балківці, Сучава; Молдован Ніка-Анджеліка, IX-ий кл. Педагогічний ліцей «Тарас Шевченко», Мараморощина; Герман Іван, X-ий кл. Теологічна православна Семінарія «Митрополита Дорофтея», Сучава; Бобля Андрея, XI-ий кл. Теоретичний ліцей «Юлія Гаждеу», Тіміш; Перчик Ілля, XII-ий кл. Теологічна православна семінарія «Митрополита Дорофтея», Сучава.

III премія

Грижак Алекс-Іван, V-ий кл., Гімназійна школа с. Верхня Рівна, Мараморощина; Савчук Міруна, VI-ий кл. Гімназійна школа с. Палтіну, Сучава; Каленюк Татяна, XII-ий кл. Гімназійна школа с. Балківці, Сучава; Рекало Марія, VIII-ий кл. Гімназійна школа с. Щука, Тіміш; Корнічук Радю, IX-ий кл., Технологічний Коледж «Лацку Воде», Сучава;

Ністор Міхаєла-Ясміна, X-ий кл., Педагогічний ліцей «Тарас Шевченко», Мараморощина; Мандюк Джесіка-Меліса, XI-ий кл. Технологічний коледж «Лацку Воде», Сучава; Кіфа Наомі, XII-ий кл., Теоретичний ліцей «Юлія Гаждеу», Тіміш.

Відзнаки

Бучута Анна, V-ий кл. Гімназійна школа с. Щука, Тіміш; Попюк Роберта, VI-ий кл. Гімназійна школа с. Палтіну, Сучава; Грездак Алесія, VII-ий кл. Гімназійна школа с. Щука, Тіміш; Шофінець Дарія-Нікола, VIII-ий кл. Гімназійна школа с. Ремети, Мараморощина; Бойчук Лукас, IX-ий кл., Педагогічний ліцей «Тарас Шевченко», Мараморощина; Турчин Анджеліка, X-ий кл. Теоретичний ліцей «Юлія Гаждеу», Тіміш; Роман Анкуца, XI-ий кл. Теоретичний ліцей «Юлія Гаждеу», Тіміш; Шофінець Серджіу-Крістіан, XII-ий кл. Педагогічний ліцей «Тарас Шевченко», Мараморощина.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

РЕДАКЦІЯ: Головний редактор – Іван КОВАЧ

Редактори – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ та Роман ПЕТРАШУК

Комп'ютерний набір – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

Техноредагування – Роман ПЕТРАШУК

Друкарня «RCR PRINT» Бухарест, Румунія; ISSN 1223-8988 Adresa redacției:

Uniunea Ucrainenilor din România, str. Radu Popescu nr. 15,
Sector 1, București, ROMÂNIA, Tel. 0212220748, 0212220753, Fax 0212220737

E-mail: vilne.slovo@uur.ro/ Адреса сайту СУР: www.uur.ro

Наклад фінансований
Союзом українців Румунії

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.